

Na vsak četrtik in velja s
vrednoto ali v Mariboru s
posameznim na doma za celo leto
K. pol leta 20 K. za četrti leta
K. izven Jugoslavije 50 K.
Posamezna se pošlje na uprav-
no Slovenskega Gospodarja
v Mariboru, Koroska cesta št. 5.
List se dopolnjuje do odpovedi.
Posamezna se plačuje naprej.
— Telefon št. 220. —

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Udeležba Katoliškega društva
družbe na tem posameznem
ročno. — Udeležba: Koroska
cesta št. 5. Rokopis se ne vrača.
Upravičeno sprejema naročnine
in reklamacije. Cena
inseratov po dogovoru. Za vsi
kratke oglase primeren popis.
Nezaprite reklamacije so poštno
proste.
— Telefon št. 220. —

46. številka

Maribor, dne 17. novembra 1921.

55. letnik.

Boj za boljšo ustavo.

So ljudje, ki vsakokrat, kadar u-
sta odprejo, izblebečejo kako neum-
nost. Med te ljudi spada Ivan Urek
iz Globokega, podpredsednik narodne
skupščine v Beogradu. V „Kmetijskem
listu“ dne 10. novembra je napisal v
obrambo ustave takšno kološčico, da
bi se je sramoval vsak služabnik v
skupščini, podpredsednik skupščine pa
z njo bahavo stopa pred javnost. Pri-
slovica pravi, da je neumnost po ce-
ni, Urekova neumnost pa stane naš
narod tedensko po več tisočakov. Dra-
gocena neumnost!

V pojasnitve te svoje sodbe bi na-
vedli ves članek, ki ga je skupščinski
podpredsednik iz Globokega naphal v
predale „Kmetijskega lista.“ Pa bi bi-
lo škoda za papir. Navesti hočemo le
nekatero cvetke, ki so zrastle na njivi
njegove globoke duševnosti. Urek opi-
suje stanje v naši državi, predno smo
dohili ustavo, tako-le: „Dve leti je ča-
kala naša domovina gola, hirajoča in
polna ran, brez obleke in brez strehe
na rešitev. Brezglavost in brezprav-
nost sta jo spravili na rob propada.“
Gospodarstvo je šlo rakovo pot. Vla-
dala je samovolja, cvetelo je verižni-
štvo. Na eni strani so rasli milijonarji
kakor gobe po dežju, na drugi strani
pa se je kupičilo število ubogih, str-
tih ljudi, ki so našli tolažbo v neza-
dovoljstvu, proklinjanju in zabavlja-
nju.“ Takšno je bilo stanje naše dr-
žave pred ustavo. Komu se ne bi smi-
lila ta uboga država, gola, hirajoča,
polna ran, brez obleke in brez stre-
he? Na robu propada je bila. Na eni
strani vedno več milijonarjev, na dru-
gi strani vedno več ubogih, strtih lju-
di. Milijonarji so jo vlekli v prepad,
ubogi, strti ljudje pa so menda ostali
zgoraj, ker so našli, kakor modruje
Urek, tolažbo v nezadovoljstvu.

Kdo se ne bi usmilil te uboge do-
movine, gole, hirajoče, polne ran —
brez obleke in brez strehe? Usmilili
so se je samostojneži. Kdo bi se temu
čudil? Ne bi to bili tako dobri krist-
jani in ljudje mehkega, usmiljenega
srca, kakor so, če tega ne bi bili sto-
rili. Prišli so v Beograd s srcem, pol-
nim usmiljenja in v žepem, praznim do
dna. Imeli so prilike dovoli, da so si
izpraznili srce in napolnili žep. Tudi
temu se ne smemo čuditi. Kdor domo-
vini izkazuje ljubezen in usmiljenje,
sme od nje pričakovati plačilo. In če
je tudi domovina še tako gola in brez
obleke in brez strehe, toliko tiskanih
bankovcev pa ima vedno na razpola-
go, da bogato plača tistim, ki so do
nje usmiljenega srca. Iz usmiljenja do
uboge domovine so se samostojneži

zvezali s srbskimi demokrati in radi-
kaleci in z moži turške vere ter so na-
ši ubogi državi dali ustavo! Oj ti bla-
žena ustava! Urek jo takole prosi-
va: „Ustava je naredila konec zme-
genosti v zakonih, brezpravnosti na-
roda in samopašnosti posameznih vla-
dujočih oseb ter nam zagotovila le par
lamentarno vladanje naše države. Od
trenutka ko je bila ustava sprejeta,
ne more noben minister izdajati kakih
naredb — tudi najmanjših ne — le po
svoji volji, ampak edino parlament
sklepa o vseh novih naredbah ter o
izpremembah in ukinitvi prejšnjih na-
redb.“

Oj, blažena država vsled in po ta-
ki ustavi! Ni nič več zmedenosti, ni
več brezpravnosti naroda in samopaš-
nosti vladujočih oseb. Konec je vseh
težav in bridkosti. Prej gola domovina
je zdaj oblečena, prej hirajoča je zdaj
zdrava in krepka, prej brez obleke in
strehe, se sedaj v najlepši obleki iz-
prehaja po najlepši hiši. Rane ni več
nobene. Gospodarstvo je z rakove poti
krenilo na stezo, ki vodi naprej. Od
gospodarskega prepada smo zdaj ta-
ko daleč, kakor nikdar poprej. Milijo-
narjev je manj in še tem so se zmanj-
šali milijoni vsled davkov, s katerimi
jih sedaj stiska naša kapitalistična
vlada. Na drugi strani pa so se dav-
ki, naloženi kmetkemu narodu, tako
znižali, da ni več ubogih, strtih lju-
di, ki bi iskali tolažbo v nezadovolj-
stvu.

Da, da, naša država je vsled cen-
tralistične ustave postala pravcata de-
veta dežela, kakor jo opisuje pravljica
in po pravljici žlobudravi Urek.
Pravcata Indija Koromandija. Naš na-
rod, naš kmet, obrtnik in delavec pa
dobro čuti, da so razmere, ki so pod
sedanjo vlado in po sedanji ustavi za-
vladale v naši državi, tako slabe, ka-
kor še nikdar poprej.

Samoglavost in samovoljnost mi-
nistrov še ni bila nikdar tako velika,
kakor je sedaj. Izdajejo se naredbi,
in parlament se niti ne vpraša za svo-
je mnenje. Tudi tako globoko v gos-
podarsko življenje vsega naroda se
gajoča naredba, kakor je naredba vla-
de o mobilizaciji, se je izdala, ne da
bi se prej ljudski zastopniki vprašali,
ali jo odobrujejo ali ne. Se le potem,
ko je mobilizacija že bila v polnem to-
ku, je parlament hočeš nočeš potrdil
že izvršeno dejanje. Ustava — člen 40
— določa, da se ljudem ne sme od-
vzeti ne živina ne vozila brez primer-
ne odškodnine. Vojaške oblasti pa so
vse to jemale dostikrat brez cenitve o
vrednosti in brez zapisnika o tem, ko-
mu in koliko se je komu odvzelo.

Vlada ne daja parlamentu računa
o denarju, ki ga troši. Ustava določa,

da mora država državni proračun
predložiti parlamentu v razpravo in
odobrenje. To se še ni zgodilo. Ta-
koj po sprejetju ustave bi bila vlada
morala to storiti. Mesto tega pa si je
pomagala z dvanaajstinami do konca
leta. Z naredbi si je dovolila vsa de-
narna sredstva brez odobrenja parla-
menta. Z naredbi so bili direktni dav-
ki, zlasti zemljarina, početvorjeni, u-
peljale so se visoke pristojbine, pre-
nosnine, povišale trošarine. Povišala
se je trošarina na vino za 1 K 40 v
na liter in odredila preiskava kmet-
skih kleti po finančnih organih.

Ustava, ki daje vso moč v roke
ministrom v Beogradu, je vzela narodu
in njegovim zastopnikom vrednost
in upliv. Na polju šolstva je zavlada-
la najhujša samovolja od ministra od-
visnega uradništva in učiteljskega. —
Ljudstvo na šolskem polju nima nič
govoriti. Molči in plačaj! Obljublja se
nam šolski zakon, ki bo pokopal sled-
nji upliv ljudstva na šolo ter šolo po-
polnoma izročil liberalnemu učiteljs-
tvu. Da bo upliv ljudstva in njegovih
zastopnikov tem manjši in samoupra-
va sama beseda brez vsebine, določa
ustava razkosavanje Hrvatske in Slo-
venije. Cim manjše so pokrajine, tem
manjša je njihova oblast in moč. Vla-
da, med njimi samostojni minister, je
zakonodavnemu odboru predložila za-
kon o razdelitvi države. S tem zako-
nom, ki ga predlagajo samostojni, se
Slovenija razkosava na dve pokrajini
ter se ljubljanski oblasti pridružijo še
številni kraji Stajerske: brežiški, sev-
niški, laški okraj in nekateri kraji
kozjanskega okraja. (To je posledica
blažene centralistične ustave, ki jo sa-
mostojneži proslavljajo kot veliko sre-
čo za naš narod.)

Odkar je sprejeta ustava, gre pri
nas vse navzdol v notranji in zunanji
politiki. Pred sprejetjem ustave je na-
ša krona v Curihu na Svicarskem ve-
ljala vsaj 4 santime (po naše vinarje),
pretekli teden pa samo 1.3 vinarja (!).
Krasen napredek! Če bodo dolgo vla-
dali liberalci in samostojni, smo kma-
lu tam, kjer je propadajoča Nemška
Avstrija. Tudi to je blagor, ki ga je
prinesla centralistična ustava.

Gospodarsko nazadovanje, osam-
ljenje v zunanji politiki, vedno bolj ra-
stoča nezadovoljnost naroda in zlasti
kmetov in delavskih slojev, vse to
najboljše označuje položaj države po
sprejetju centralistične ustave. Za to
pa ne bo ponehal klic, marveč se oja-
čuje od dne do dne: Dajte nam boljšo
ustavo! Dajte našemu narodu avtono-
mijo!

Širite katoliške liste!

Razložil sem svoj načrt kapitanu
in pomenil smo se o vseh podrobnos-
ti ter se koj lotili dela.

Našega starega Toma smo posta-
vili na stražo v hodnik med kabino in
sprednjem krovu. Dobil je štiri naba-
sane puške in debelo žimnico, ki bi ga
naj krila pred napadom. Hunter je
spravil čoln pod zadnji del ladje, jaz
in Jack pa sva naložila vanj smodni-
ka, puške, vreče z prepečencem, soč-
žeke s prekajenim svinjskim mesom,
zaboj konjaka in moj dragoceni kov-
ček z zdravniškim orodjem in zdrav-
vili.

Graščak in kapitan pa sta se po-
stavila na krov in poklicala čolnarja,
ker je bil prvi po činu med onimi še-
stimi, ki jih je Silver pustil na ladji.

„Israel Hands, poslušajte! Tukaj
stojiva z gospodom graščakom, vsak
s parom samokresov v roki! Ako bi
eden izmed vas šestih dajal kakršna-
koli znamenja proti otoku — je mrtev
mož!“

Obstali so kakor udarjeni ob čelo.
— Malo so se posvetovali, nato pa pla-
nili proti nam, misleč brez dvoma, da
nas bodo iznenadili.

Demobilizacija in delje- na Slovenija.

Dve dejstvi danes najbolj grizejo
samostojne voditelje: Korak našega
Jugoslovanskega kluba, ki se je upal
kot prvi in edini zahtevati od vlade
takojšnjo demobilizacijo in — razdelitev
države na oblasti po paragrafih u-
stavnega centralizma.

Vladni ukaz o mobilizaciji je z
drugimi ministri vred podpisal tudi
samostojni Pucelj. Na ta vladni ukaz
o vpoklicu so začele oblasti klicati vo-
jaške obvezance štirih letnikov in od-
vzeti posestnikom živino ter vozila.
Med temi našimi vojaškimi pripravami
proti izrečni volji antante so velesile
odpeljale Karla s Zito proti otoku Ma-
deiri, Madžari pa sklenili v parlamen-
tu zakon, da je odvzet kraljevi tron
sv. Stefana Karlu in vsem Habsbur-
žanom. Kljub odstranitvi nevarnosti
kakih vojnih zapletov z Madžarsko
pa je naša vlada nadaljevala z vojaš-
kimi pripravami. Vse parlamentarne
skupine so videle to vladno početje z
vpoklici, ki nas bo stalo nad 800 mili-
onov kron, a nobena se ni dvignila,
da bi bila povedala vladi: Nehajte,
nevarnosti radi Madžarske ni več, od-
pustite vpoklicano vojaštvo in vrnite
kmetu odvzeto živino in vozove. E-
dino naši poslanci so se napotili naj-
prej k vojnemu ministru in ga vpra-
šali, kdaj misli začeti z demobilizaci-
jo. Gospod vojni minister jim je rekel
da on sam ni odgovoren za vojaške
priprave, ministri, med njimi
poziv, ampak vsi ministri, med njimi
tudi Pucelj, ki so sklenili ta
kaz o mobilizaciji. Razodel je gospod
vojni minister našim poslancem, da
je bila sedanja mobilizacija samo ne-
kak poizkus, kakšen bo njen odziv in
da bodo vojaški komandanti lahko na
lastne oči opazovali mobilizacijsko
tehniko naše mobilizacije. Kratko in
malo, vojni minister je mnenja, da so
bili sedanji vpoklici nekaj manevera.

Ker je odklonil gospod vojni mi-
nister odgovornost za vpoklice, so zahte-
vali naši poslanci od ministrskega
predsednika Pašiča, da naj odredi ta-
kojšnjo demobilizacijo, ker smo itak
na skrajno slabih nogah glede financ,
ker rabi kmet svoje odrasle sinove
in živino doma za delo in ker bosta
vsled mobilizacije tudi obrtnik in de-
lavec — prvi ob naročnine, drugi pa
z družino vred ob zaslužek.

Vlada je uvidela, da so zahteve
naših poslancev upravičene ter je od-
redila demobilizacijo, ki je v polnem
teku.

Verjamemo, da je lahko samostoj-
ne poslance strah, ker bodo pač tež-

Zaklad na otoku.

Na angleškega pravečel Paulus.

(Dalje.)

Močen dovolj je bil, da je kljubo-
val napadalcem, pa vendar ne tako
gost, da bi se za njim mogli kriti tu-
di pred kroglami. Obleganci v koči so
jih imeli pred cevmi svojih pušek in
so jih iz svojega varnega, nedostop-
nega zavetja lahko postrelili mirno in
enega za drugim kakor zajce. Edino
pazljivosti in primerne množine živil
jim je bilo treba, pa so se držali v ko-
či proti celemu polku.

Posebno mi je ugajal studenec.

Naša „Hispaniola“ je bila imenit-
na jadrnica in dobro preskrbljena z
crožjem, streljivom, živili in izvrsti-
mi vini. — Pa na nekaj smo pozabili,
ko smo se pripravljali na odhod —
vođe nismo imeli. Zato je bil za nas
studenec v koči izredno velike važno-
sti.

Ko sem tako premišljeval stvari in
pretehtaval naš položaj, mi udari na
uho obupen, strahoten krik —

Daleč sem je prihajal preko dre-
vja in močvirja. Tako kriči človek
ki umira nasilne smrti —

Vojak sem bil in v vojski sem bil
tudi, tudi rano sem dobil in poznal
sem smrt in njeno vpitje, — pa sree
mi je planilo in ustrašil sem se.

„Jim je šel —!“ je bila moja
prva misel.

Star vojak ve, kaj se pravi, — bil
odločen in nagel v nevarnosti, še bolj
pa, kdor je obenem zdravnik —. Pri
našem poslu ni časa za cincanje in o-
mahovanje.

V hipu sem vedel, kaj mi je sto-
riti. Pohitel sem na obrežje, skočil v
čoln in odrinil od kraja.

Hunter je bil dober veslač. Kakor
lastavica je drknil čoln in kmalu sva
bila spet na krovu.

Tovariši so bili vsi prepadli ter
splaseni. — Cisto razumljivo! Bled ko
stena je sedel graščak v kabini in si
očital — dobra duša! — da naju je
pustil sama iti v toliko nevarnost, in
eden upornih mornarjev ni bil nič
mnogo na boljšem glede strahu.

„Tamle je eden“, je namignil ka-
pitan Smollett po krovu, „ki je še no-
vinec v svojem poslu. Zavest je skoro
izgubil, ko je čul krik. Se malo ga je
treba pogovoriti, pa bo stopil na našo
stran.“

Pa nalezli so na starega Toma in
njegove puške —, in zasukali so se,
ter izginili pod krovom.

Crez kratko se je pomolila glava
skozi krovna vrata.

„Doli, pes!“ je zagrmel kapitan.
Glava je izginila in za nekaj ča-
sa nismo čuli in videli ničesar več o
teh zelo strahopetnih upornikih.

Med tem sva pometala z Jackom
v čoln, kolikor je mogel nositi. Spus-
tila sva se vanj in vsi trije — Hun-
ter, Jack in jaz — smo odhiteli z br-
zimi vesli proti otoku.

Naš drugi pohod na obrežje je pa
stražnika pri uporniških čolnih zelo
razburil. „Lillibullero“ je nagloma u-
tihnil in še preden smo ju izgubili iz-
pred oči za ovinkom, je eden izmed
njiju skočil na breg in izginil med
drevec.

Za trenutek sem premišljeval, ali
bi izpremenil svoj načrt in uničil nji-
hova čolna, pa bal sem se, da bi bil
kaj Silver s tovariši preblizu in da bi
na naša prevelika drznost vse po-
kvarila.

Pristali smo na istem mestu ko pr-
vikrat in znosili živila in streljivo v
kočo.

ko odgovarjali pred svojimi volilci, kako so bili za mobilizacijo, glede demobilizacije pa niso ganili z mezin-
cem.

Podpis mobilizacije in brezbriznost napram demobilizaciji je prva skleda prevroče kaše, katero so si skuhali samostojni kuharji; druga je centralistična razdelitev države na oblasti. Samostojni apostoli so dolgo slepomišli po Posavju in Prekmurju, češ, le proč od Kranjcev ter Ljubljane in k Mariboru, ki je bližje in bo tudi bolj znal znal upoštevati štajerske in prekmurske težnje ter zahteve.

Samostojni poslanci so skušali uveriti svoje volilce, kak upravni žegen bo razdelitev Slovenije na dve oblasti — na ljubljansko in mariborsko okrožje.

Tudi po glavni zaslugi samostojnih izdajic nedeljene Slovenije smo dočakali ta žegen dveh oblasti v Sloveniji in sedaj so se tega blagoslova ustrašili celo samostojni. Beograd namreč ni razkosal samo Slovenije, ampak tudi Slov. Štajersko in Prekmurje.

Kako se bo neki sedaj počutil g. Urek v Posavju, ki je prideljeno Ljubljani, a g. Urek je bil glavni zagovornik, naj bi bil ravno Maribor upravno središče rojakov Posavčanov. Kako razočarano bodo sprejeli Zepna Drogeniga Prekmurci, katerim je kot celoti obljubljal za središče Maribor, a sedaj bo gospodaril krog Dolnje Lendove hrvaški Varadžin.

Da, da, samostojni so delali račun glede upravne razdelitve brez krčmarja — Beograda, ki ni razkosal samo Slovenije, ampak tudi Štajersko ter Prekmurje.

Tudi k skledi vrele samostojne kaše — k razmesarjenosti in razkosani Sloveniji želimo slabostojnim poslancem in volilcem: dober tek!

Ubijanje malega kmetijstva.

Prijatelj naših listov nam je iz ptujskega okraja poslal zanimiv dopis, iz katerega posnemamo, da hočejo gotovi ljudje naše malokmetijstvo popolnoma uničiti. V Ptuj so po znani odredbi liberalnega ministra dr. Kukovca ustanovili občinsko sodišče za pobijanje draginje. Temu sodišču predseduje demokratični advokat dr. Fermevc. Prvi čin, s katerim so se ti občinski sodniki proslavili, je bil, da so določili za jajca maksimalno ceno — čuje in strmite! — 4 K. To je že od sile. Okrajni glavar dr. Pirkmajer je seve takoj hlastnil po odredbi občinskega sodišča ter jo nemudoma sporočil orožniškim postajam, ki naj takoj poizvedujejo, da-li se kjerkoli v področju ptujskega okrajnega glavarstva plačuje po višji ceni, kakor jo je predpisalo ptujsko občinsko sodišče.

Kaj so dosegli ptujski občinski sodniki s to določitvijo? Udarili so v prvi vrsti malega kmetiča, kočarja, ali kakor ga v Prlekiji nazivajo: željarja. Ti ljudje so danes v skrajni be-

di in pri marsikateri koči ali želariji vorijo izkupički za jajca, kureline in drugo drobnarijo malodane edini vir dohodkov. Z določitvijo tako nesramno nizke maksimalne cene za jajca so brezsmiselni in sebični ptujski liberalci najobčutnejše pritisnili na najrevnejše pripadnike našega kmetijskega ljudstva.

Pritisnili so pa tudi na tiste trgovce, ki so doslej plačevali jajca po sedanjih dnevnih cenah. Najbolj so se razveselili maksimalnih cen razni jajčni prekupčevalci. Doslej so plačevali v ptujskem okraju eno jajce po 10 K. Ako se jim sedaj uradno narekuje, da smejo po največ plačevati za 1 komad samo 4 K, je to vendar voda na mešetarški mlin. Moti se tisti, ki misli, da bodo ti prekupčevalci zaslužili odslej samo sorazmerne svote, ne, kupovalec v mestih ne bo nikakor prišel na svoj račun, ker se bodo ogromni dobički porazgubili med prekupčevalci samimi!

Ce trgovec plača za eno jajce 4 krone, zasluži pri običajnem zaboju s 1440 komadi po 6 K že 8640 K, pri va-gonu s sto zaboji pa 864.000 K. — Ubogi kočar je moral jajce prodati po 4 K, prvi prekupčevalec je pri enem komadu zaslužil 2 K, in predno pride jajce v mestih na trg, je preromalo celo verigo raznih mešetarjev, od katerih je vsaki zaslužil po svoji uvidevnosti.

Res je sicer, da nekateri sloji v mestih danes s težavo prenašajo draginjo. Draginje pa ni zakrivil mali kmet, marveč sedanja vlada s svojimi protiljudskimi ukrepi. Če bi na najvišjih mestih imeli smisla za pametno gospodarsko in denarno politiko, ako bi predvsem varčevali tam, kjer je to mogoče, bi ne bilo strašnega padanja vrednosti našega denarja. V tistih državah pa, kjer pada vrednost denarja, raste — draginja. Nihče pa ne more zahtevati radi te draginje gospodarskega poloma revnih kočarjev in malih kmetovalcev.

To naj si zapomnijo ptujski liberalni magnati. Gospoje dr. Fermevc, Pirkmajer in drugovi, zavedajte se, da poglobljate s svojimi odredbami ne premisljivi prepad med mestnim in kmetiskim ljudstvom. Skodljivci ste prvih in slednjih! Revnim želarjem ustavljate edini vir dohodkov, mestno prebivalstvo, ubogegega delavca, nižjega uradnika in obrtnika pa izpostavljate oderuštvo špekulantov v življenjskimi potrebščinami. Na ta način ne boste draginje nikdar ubili!

Cenilne komisije.

Zakon o dohodninskem davku vsebuje bistveno določbo, da morajo pri odmeri dohodnine sodelovati posebne cenilne komisije. Ta ustanova ima namen, da brani davkoplačevalce pred samovoljo uradnikov, ki so dostikrat zelo nagnjeni k temu, da delavnemu ljudstvu predpisujejo davek v poljubni in sicer čim večji, mnogokrat pretirani in popolnoma neupravičeni meri. Ustanova cenilnih komisij je bila v naši državi ukinjena. Naša finančna

oblast se je dolgo ustavljala splošni zahtevi davkoplačevalcev, da se davčne cenilne in prizivne komisije zopet vpostavi. Ko se ni mogla več ustavljati mogočni zahtevi vseh ljudskih slojev, je razpisala volitve za cenilne komisije. Ze je preteklo precej časa, odkar so te volitve bile izvršene, komisije pa še vendar niso začele poslovati. Davčne oblasti delujejo naprej v starem tiru in v prejšnji smeri, ljudje pa čakajo, kdaj bo tudi njihova beseda pri odmeri davka prišla do veljave. Kakor da bi hoteli porabiti še zadnji, njihovi samovolji prepuščeni čas, nekateri davčni uradniki obremenjujejo ljudi z davčnimi nalogi, katere prizadeji davkoplačevalci smatrajo za neupravičene in zoper katere se bridko pritožujejo. Zato se želja po cenilnih komisijah ojačuje od dne do dne in se pojavlja v vseh okrajih. Kot tolmač te splošne ljudske želje se je poslanec g. dr. Hohnjec obrnil z interpelacijami na finančnega ministra v Beogradu in na finančnega delegata v Ljubljani ter je zahteval, da se naj imenovanja v dotične komisije izvršijo takoj, da morejo komisije kolikor najhitreje poslovati. G. finančni delegat v Ljubljani je na interpelacijo poslanca dr. Hohnjeca dne 10. novembra odgovoril sledeče: 1. Finančna delegacija je takoj po razglasitvi novih določb odredila, da davčna oblastva v lastnem delokrogu ne smejo več izvršiti niti odmere za leto 1921, niti odmernih zastankov za prejšnja leta. Ako komisije še niso bile sklicane, po namenih delegacije torej ni mogel biti oškodovan noben davkoplačevalec. Ne verjamem tudi, da bi bilo kakšno davčno oblastvo ravno proti temu naročilo, in če so bili dostavljeni plačilni nalogi, so po vsej priliki zadevali že pred razglasitvijo izvršene odmere. Ko bi se pa bila v poedinih slučajih le primerila kršitev odredbe, je treba to le samo meni naznaniti. 2. Imenovanj v komisije ne morem izvršiti na slepo, marveč moram predloge podrejenih organov proučiti in sicer tem vestneje, ker so se letos pri volitvah kolikor toliko pojavila politična nasprotja. Ta stvar torej ni tako enostavna, kakor zgleđa, zlasti če se pomisli, da imamo krog 20 komisij in obilico drugega dela, sicer so pa imenovanja z malimi izjemami že izvršena in se dekreti začnejo dostavljati te dni.

Občni zbor Kmetске zveze v Ljubljani.

Jugoslovanska kmetška zveza, katere večja je naša štajerska Kmetška zveza, je sklicala za dne 10. novembra v Ljubljani občni zbor, kateri pa ni bil običajno društveno zborovanje, ampak nekaj generalštabni zbor naših vodilnih mož na kmetih. Tudi naša Slov. Štajerska in Prekmurje je bilo dobro zastopano po svojih zaupnikih. Udeležili so se zborovanja tudi naši poslanci dr. Korošec, Pušenjak in Klekl.

Občni zbor je vodil narodni poslanec, mlad gorenjski kmet Brodar kot načelnik Jugoslovanske kmetске zve-

ze. Po običajnih poročilih o delovanju zveze je povzel besedo načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec, katerega so sprejeli zborovalci z dolgotrajnim pozdravnim ploskanjem.

Dr. Korošec govori.

Govor dr. Korošca je vrlo zanimiv. Z napeto pozornostjo so sledili naši preizkušeni možje besedam našega voditelja. Dr. Korošec je izvajal:

Dva dr. Korošca.

Ko sem danes zjutraj čital liste naših političnih nasprotnikov, sem videl, da živita dva Korošca. (Veselosť.) Jaz živim že dva dni v Ljubljani, drugi Korošec pa živi v Beogradu in moleduje okoli Pašiča in drugih sedanjih oblastnikov, naj ga milostno sprejmejo med se, v vlado. Mislim, da bode vprašanje drugega Korošca kmalu rešeno, vsaj Pašič ne sme ž njim obče-vati brez kontrole demokratov in slovenskih samostojnežev.

„Nora hiša“ v Beogradu.

Res, danes je za nas, ki nismo v vladi, skušnjava, vstopiti v vlado, naravnost strašna! Prosim Vas, predstavljajte si le hišo, v kateri živita jezikava žena in jezikav mož v večnem kregu in prepiru. Tako hišo imenujemo mi „noro hišo“, ali kakor to pravi Hrvat: „ludu kuću.“ Tako „noro hišo“ imamo sedaj pri nas in napravila jo je iz naše države naša sedanja vlada. Res, vablivo mora biti za človeka, če mora vstopiti v tako hišo, v tako „ludu kuću“, posebno če vidimo že od daleč prihajati birača, ki bo to vladino kalupo izbopal in prodal! Ni vablivo iti v vlado v danih okolnostih! Mi ne gremo v „noro hišo“ — tako pravi Korošec, ki je tu. Kaj pa ti pravi oni drugi Korošec, ki ga liberalci v tem trenutku vidijo v Beogradu, to je njegova stvar. (Velika veselost.)

Vlada se je nezadovoljstvo in goji sovraštvo.

Kakšno politiko dela naša vlada? Naša vlada nam je napravila od zunaj same sovražnike in nasprotnike na vrat. Doma pa vlada tako, da plemenu ne zaupa več plemenu, stranka ne — stranki in stan ne stanu. Vlada je stvorila splošno nezadovoljstvo v državi in nihče ne ve, kam bo pripeljala taka politika v bodočnosti. Mi hočemo mir, svobodo in ljubezen.

Taka politika se ne sme delati. — Kmetška zveza hoče zato drugačno politiko. Kmetška zveza hoče imeti v prvi vrsti in hoče živeti s svojimi sosedi v prijateljskih, ali vsaj v znosnih razmerah. Na znotraj pa hočemo svobodo, najširšo svobodo, da ne bo za vsakim človekom stal žandar. Mi hočemo ljubezni med stanoviti. Namesto blaga vozijo vo-jake.

Današnja vlada vodi gospodarsko politiko, o kateri ne moremo reči drugega, kakor da je popolnoma brezglava. Vlada hoče n. pr. pospešiti izvoz, da popravi slabo vrednost dinarja. Za izvoz pa je treba rednega prometa in potrebni so vagoni. A kaj je storila ta vlada? Ravno v najbolj kritičnem trenutku je začela čisto po nepotrebnem prevažati konje, vozove in vo-jake, ki

Globoko sopeč pod težkimi bremenmi smo naredili prvo pot vsi trije. — Zmetali smo naše zaloge čez plot, — Jack je ostal na straži pri njih, — sam sicer, toda s šestimi puškami — Hunter in jaz pa sva se vrnili nazaj k čolnu.

In nalagala sva si na hrbe ter nosila brez sape, da je teklo od naju, dokler ni bil ves tovor v koči. Sedaj sta ostala Hunter in Jack za stražo, jaz pa sem z vsemi močmi veslal nazaj k „Hispanioli.“

Da bi poskusili še eno pot z obloženim čolnom, je izgledalo sicer predrzno, pa ni bilo tako hudo. Upornikov je bilo sicer več ko nas po številu, pa mi smo imeli več orožja. Nobeden izmed njih ni imel puške in pre-den so mogli priti za streljaj blizu nas s svojimi samokresi, smo jih mi — tako smo si upravičeno domišljevali — že postreljali najmanj pol tucata z našimi dolgocevnimi puškami —

Graščak me je čakal pri oknu zadnjega krova, ujel je vrv, ki sem mu jo vrgel, in pritrdil čoln.

In lotila sva se nakladanja na življenje in smrt. Povojena svinjetina, smodnik in prepečenec sva topot na tovorila ter eno puško še in štiri bo-

data, za graščaka, mene, Toma in kapitana po eno. Kar je še ostalo orožja in smodnika, sva spustila preko krova v morje in globoko spodaj na peščenem, gladkem dnu se je bliščalo v solčnih žarkih svetlo jeklo —

Med tem je nastopila oseka in ladja se je zasukala proti sidru.

V smeri od čolnov sem so se čuli glasovi in klici —

Jack in Hunter nista bila v nevarnosti, ker je ležala koča bolj proti vzhodu, pa za nas so bili ti glasovi resen opomin, da uporniki prihajajo, in da je bilo treba odriniti, ako smo se hoteli še o pravem času umakniti Silverju in njegovi družbi.

Tom je zapustil svoj prostor na hodniku in splezal k nam v čoln. Veslali smo proti sredini ladje k stopnicam, da bi kapitan laže vstopil.

„Torej, možje“, je dejal, „me čujete —?“

Nobenega odgovora —

„Abraham Gray, vam govorim!“

Se vedno je bilo vse tiho —

„Gray!“ je povzel kapitan Smollett nekoliko glasneje, „jaz zapuščam ladjo in vam zapovedujem, da greste z menoj, z vašim kapitanom! — Vem, da ste v srcu dober človek, in sploh

mislim, da nobeden izmed vas tu ni tako hudoben, kakor se dela —. Uro držim v roki! Trideset sekund vam dam časa, da se odločite in se pridružite nam —.“

Molk —

„Pridite, prijatelji!“ je vabil kapitan. „Ne obotavljajte se toliko časa! Jaz tvegam svoje življenje in življenje svojih tovarišev z vsako sekundo —!“

Ropot in topot je zadonel pod krovom, udarci so se čuli — in Abraham Gray je planil skozi vrata in stekel k kapitanu, kakor zvesti pes, ko mu zažvižga njegov gospodar.

„Vaš sem, gospod kapitan!“ je dejal.

Lice je imel presekan od noža in kri se mu je ulivala iz rane.

V hipu sta bila v čolnu, odrinili smo in odveslali proti otoku —

„Hispaniolo“ smo srečno zapustili, to je bilo res, — pa na suhem so mi bili in še manj v koči —

XVII.

Naš zadnji izlet na otok se je končal prav neugodno za nas.

Drobna luščina, ki smo jo imenovali čoln, je bila preobložena. Pet od

rastlin mož, med njimi trije — Tre-lawney, Tom in kapitan — nad šest čevljev visoki, — to je bilo več nego je mogla nositi.

In poleg tega smo jo še polno naložili s svinjetino, kruhom in smodnikom.

Čoln se je nagibal na stran in parkrat smo zajeli vodo.

Moje hlače in škriči moje suknje so bili skozinsko mokri, še preden smo naredili sto metrov.

Kapitan je svetloval, naj preloži-mo tovor.

Posrečilo se nam je, spraviti čoln v nekoliko bolj ravno lego, pa vkljub temu smo pluli tako nevarno, da smo si komaj upali dihati.

Drugo, kar nas je oviralo, je bila oseka.

Morje je odtekalo v močnem toku proti zapadu.

(Dalje prihodnjik.)

Slovenci, širite naše liste!

sami kolnejo, ker vidijo, da je njihovo prevažanje popolnoma odveč. (Glasno odobravanje.)

Ni človeka v vladi, ki bi vedel za pravo pot.

Naša valuta pada. To vidimo vsi in čutimo vsi, tudi vlada. Ako čitate vladne liste, najdete v njih kupe dobrih in pametnih nasvetov, kako bi se dalo priti v okom vedno padajoči vrednosti denarja. Med temi neštevilnimi nasveti je gotovo tudi kakšen koristen in pameten, a ni ga človeka, ki bi rekel: To je prava pot, katero moramo ubrati, da se rešimo! Ni ga takega človeka, ker v vladi nikogar ni, ki bi znal in hotel delati — vlada nima dejanja, to je vse!

Slabo posojilo.

Sedaj pa ne ve ne vlada, ne njeni zaupniki, kako bi zmanjšali ogromne dolgove. Ako hočejo popraviti vrednost našega denarja, mora dobiti finančni minister posojilo v tuji valuti. Naš finančni minister je v to svrhu res odšel v London. A kako se je pripravil? Najprej je razpisal notranje posojilo. To je bilo izvedeno s tako nesrečno roko, da je popolnoma propadlo. To je bila prva priprava. Druga priprava je bila proračun. Finančni minister je izdelal brez zakonodajnega odobrenja, brez parlamenta, kar lepo meštrirani stenami proračun, ki izkazuje dve milijardi deficita. Ali je bilo to-le treba? Tik pred poskusom najeti zunanje posojilo? Če je finančni minister že delal proračun med štirimi stenami, bi bil lahko naredil tudi takega, ki bi izkazoval toliko stroškov, kolikor je dohodkov in potem odšel v London! Sedaj pa imamo vnanje posojilo, nad čegar pogoji si vlada puli las, in miho stoka: Kaj bo, kaj bo, če bomo morali te pogoje odobriti?

Tako ne gre dalje.

Vi boste danes sklepali tudi v bodoči svoji gospodarski politiki. Vsi vidimo, da tako, kakor gre sedaj, ne gre dalje. Naša glavna moč za obnovo uničenega gospodarstva tiči pred vsem v zadrugah. Kmetiska zveza bo skušala razviti in izpopolniti združeno misel in združeno organizacijo do najvišje stopinje.

V tako vladno ne gremo.

V tem oziru nam more pomagati tudi država. Sedanja vlada pa tega ne more. Zato povejte glasno vladi, da je to, kar dela sedanja vlada, v Vašo škodo. V tako vladno, koje politika je nam kvarna in pogubna, mi ne bomo šli. Nečemo nositi ven blata, ki so ga drugi nanesli v hlev. Delali in razvijali bomo svojo organizacijo tako dolgo, da bomo mogli z izglede na uspeh svoj program tudi praktično uveljaviti; šele potem bomo prišli za državo krmilo.

Covor dr. Korošca so sprejeli zborovalci z velikim odobravanjem.

Poleg dr. Korošca sta govorila na zborovanju še načelnik Brodar o političnem položaju in poslanec Pušenjak o gospodarskih nalogah naše organizacije.

Za načelnika Jugoslovanske kmetijske zveze je bil izvoljen zopet Iv. Brodar, kmet in poslanec iz Hrastja pri Kranju. Iz Slov. Stajerja so bili izvoljeni: za I. podpredsednika poslanec in posestnik Davorin Krajnc iz Galicije pri Celju; za odbornike: Robert Košar, vinogradni posestnik od Sv. Bolenke pri Središču, Ivan Serbec, župan v Velikem Kamnu pri Brežicah ter Martin Steblovnik, župan v Rečici na Paki.

Slovenski kmetje obsodijo sedanjo vladno.

Na predlog posestnika Borca so se sprejele naslednje resolucije:

Jugoslovanska kmetiska zveza izreka danes na svojem obnem zboru svojim poslancem, kakor tudi celemu Jugoslov. klubu najiskrenejšo zahvalo za njihovo odločno zahtevo po takojšnji demobilizaciji. Dalje izreka najstrožjo obsodbo nad brezglavo politiko sedanje vladne večine, ki je upropastila vrednost našega denarja, razbila celo državno gospodarstvo in ni sposobna, da bi odpravila korupcijo v državni upravi. Občni zbor Jugoslov. kmetiske zveze obsodja najodločnejše svobodniško politiko sedanje vlade. Za katoliške otroke zahteva versko šolo. Stariše pozivlja, da začno proti kulturnobojni šolski politiki najodločnejši boj. Jugoslov. kmetiska zveza jih bo v tem boju z vso silo podpirala. Občni zbor Jugoslov. kmetiske zveze odobra-

va politiko svojih poslancev, zlasti še njihov boj za avtonomijo in nedeljivo Slovenijo in izjavlja, da jih bo z iskrenim sodelovanjem podpiral.

Nato so se sprejeli še razni važni sklepi gospodarskega značaja.

Politični ogled.

Kraljevina SHS: V Belgri du vladajo zopet sami ministri, ker je parlament odgođen za nedoločen čas. Pašičeva vlada pa preživlja močne notranje potrebe, ker zahtevajo radikali, da morata odstopiti demokrata gg. notranji minister Pribičević ter finančni minister Kumanudi. ki sta glavna krivca obnega nezadovolja s sedanjo vlado. Kako bo rešena sedanja vladna kriza, še ni gotovo, najboljša bi pač bilo za celo kraljevino, ako bi šla k večnemu političnemu počitku celotna Pašičeva vlada. Ministri so dogotovili finančni proračun za leto 1922 in ga nameravajo predložiti zbornici dne 20. t. m. Finančni minister se še zdaj ni vrnil iz inozemstva. Iz Londona je odpotoval v Pariz, kjer bi rad dobil 500 milijonov frankov posojila za našo državno kaso. V Beogradu še deluje zakonodajni odbor, ki se je pečal v zadnjem času z novim volilnim redom za parlament. O načrtu tega novega volilnega reda poročamo na drugem mestu. Glede Albanije smo potegnili ru zopet ta kratke. Angleži so pritisnili na nas in zahtevajo, da priznamo napram Albaniji iste meje kot so bile Srbi priznane leta 1913. Naša vlada se je pritožila radi te angleške zahteve, ker je razmejitev iz leta 1913 neprijemljiva za nas. Spor med nami in Albanci pride pred svet Zveze narodov.

V Italiji so bili zadnje dni veliki izgređi med fašisti in željezničarji ob priliki fašistovskih zborovanj v Rimu.

Madžarski kabinet Bathory je postal ostavko. Državni upravitelj Horthy je naprosil vladu, naj vrši še tako dolgo vladne posle, da se izvršijo posretovanja glede sestave nove vlade.

Avstrijci so začeli zasečati Zapadno Ogrsko, katero so odstopili Madžari Avstrijcem. Prevzete tega ogrskega ozemlja se vrši povsem prav mirno.

V Ukrajini so se uprli kmetje boljševikom. Vsaši so začeli pohod v smeri proti mestu Kijev.

Naši shodi.

Guštanj. V nedeljo, 13. t. m. se je vršil pri nas sijajno obiskan shod zaupnikov SLS za Mežiško dolino. — Dvorana pri Lečniku je bila nabito polna. Poleg domačinov so prihiteli na shod zastopniki kmetških in delavskih organizacij iz Močie, Prevalj in Kotelj. Shod je spretno vodil predsednik KZ g. Kotnik. Poslanec Pušenjak je obširno govoril o notranji in zunanji politiki ter o vseh važnejših gospodarskih vprašanjih. Po govoru se je razpravljalo o nečuvnem postopanju občinskega sodišča za pobijanje draginje v Prevaljah, slikalo od kmetških govornikov velikansko razburjenje, ki vlada v dolini, govorilo o nesmiselnih carinskih politikah, o izvozu lesa in živine, o akciji za podporo v slučaju toče, o nabavi človeške hrane in živalske krme, o podpori radi suše, o naznanilu konj, vozov itd., o podpori invalidov, vdov in sirot, o za kmeta kri vičnem vojaškem zakonu itd.

Dr. Korošec je priredil v sotočju dne 12. t. m. v Mariboru v dvorani JSZ shod, ki je bil izvanredno dobro obiskan. Brez agitacije, brez vabil ali plakatov je prišlo toliko zborovalcev, da je bila dvorana nabito polna. Shoda je predsedoval načelnik naše stranke za mesto Maribor dr. Josip Leskovar. Dr. Korošec, katerega so zborovalci radostno pozdravljali, je govoril o političnem položaju, o krivcih sedanjih slabih razmer in o naših ciljih za bodočnost. Govoril je skoro 2 uri. Zborovalci so ga poslušali z napeto pozornostjo. Kaj takega, kar smo slišali na Koroševem shodu, se ne sliši vsak dan. Za dr. Korošcem se govoril prof. Vesenjak, ki je utemeljeval te te resolucije: Zborovalci, zbrani na zborovanju SLS v Mariboru dne 12. novembra: zahtevamo revizijo ustave v smislu programa Jugoslov. kluba, ugovarjamo proti delitvi Slovenije, po-

življamo somišljenike v trdne krščansko-socialne organizacije. Resolucije so bile sprejete z viharim odobravanjem. Nato je govoril še delavec Fr. Ver. Shoda se je udeležil tudi vladni zastopnik. — Odslej bo naša stranka prirejala zopet vsak prvi ponedeljek v dverani JSZ redne mesečne politične shode. Prvi tak shod bo v ponedeljek, dne 5. decembra, ob 8. uri zvečer.

Staritr. V nedeljo, dne 13. nov., se je vršil pri nas jako dobro obiskan shod SKZ, katerega je vodil domači župan. Poročal je poslanec Pušenjak o političnem položaju in o najvažnejših gospodarskih vprašanjih. Po shodu so udeleženci izražali svoje želje glede podpore po toči, glede podpore vsled suše, glede davčne politike itd.

Pišce. Slov. ljudska stranka je priredila dne 13. t. m. v Pišecah politično zborovanje, ki je nadvse sijajno uspelo. Tajnik Kmetiske zveze za celjsko okrožje je v dolgem in krasno zasnovanem govoru orisal današnji položaj v naši državi, zlasti pa je ožigosil protiljudsko delovanje sedanje vlade, ki temelji na nezakonitih, vsakemu parlamentarizmu se rogajočih načelih. Gospodarsko izžemanje nižjih slojev, zapostavljanje Slovencev in Hrvatov, militarizem, bahavo-neumna zunanja politika vlade in tisočero ugravnih ter notranje-političnih grehov — vse to leži kakor težka mora na prsih naroda. Nato je govornik obrazložil program Kmetiske zveze, ki zahteva svobodo državljanov, avtonomijo pokrajin, sodelovanje ljudstva pri vladanju, zaščito gospodarsko šibkih slojev, pred vsem kmetov, delavcev ter malih obrtnikov. Zborovalci so pazljivo sledili izvajanjem tajnika, ki je ob koncu govora žel vsestransko odobravanje. Tudi nasprotniki so odobravalitaktiko naše stranke. Soglasno je bila sprejeta resolucija, v kateri se izreka poslancem Jugoslov. kluba popolno zaupanje. Nadalje so zborovalci zahtevali, da vlada naj nemudoma — preskrbi potrebne količine živeža, osobito koruze, za kraje, kjer trpijo vsledomanjkanja. Odločno so tudi ugovarjali proti delitvi Slovenije v dvoje oblasti, kakor jo zahtevajo in hočejo izvesti centralisti.

Cenjenim naročnikom!

Novo leto se približuje, treba bo zopet obnoviti naročnino. Draginja za tiskarske potrebe je velikanska — stavci zahtevajo vedno višje plače — papir, barva in druge reči so vedno dražje. Zato smo morali „Slovenskemu Gospodarju“ nekoliko zvišati naročnino, ker bi radi, ako draginja v prihodnjem letu ne bo preveč naraščala, list izdali vsaj 40krat v letu na osemih straneh. Na štirih straneh, kakor je list dosedaj izhajal se ne da veliko povedati, ker je premalo prostora. Ako bodo naši prijatelji napeli vse sile ter tako pridno agitirali za nove naročnike, da se številov naročnikov podvoji, potem skoraj za gotovo lahko obljubimo, da bode list izhajal vedno na 8 straneh.

V letu 1922 bo stal „Slovenski Gospodar“ v Jugoslaviji celoletno 12 dinarjev ali 48 kron. polletno 7 din. ali 28 K, četrtletno 4 din. ali 16 K. Izven Jugoslavije bo stal celoletno 25 din. ali 100 K.

Tako bo naš list najobširnejši tednik in poleg tega tudi — najcenejši tednik.

Današnji številki smo priložili tudi položnice. Prosim, da jih natančno izpolnite. Kdor še list dobiva, naj napiše na položnico: star naročnik; kdor ga pa zdaj še ne dobiva, naj napiše: nov naročnik. Potem pri pošiljanju ne bo pomot.

Prosim cenjene naročnike, da nam naročnino, če le mogoče, takoj pošljejo, da ob Novem letu ne bomo imeli naenkrat preveč vknjiževanja. Upravništvo.

V boj za naše časopise!

Prijatelji, somišljeniki! Prih. teden od 20. do 28. novembra je določen v celi Sloveniji za splošno agitacijo za katoliške časopise. Naš klic se glasi: Proč s proticerkvenimi, brezbožnimi listi!

V vsaki hiši mora biti katoliški časopis!

Za to pa na delo! Možje in žene,

fantje in dekleta na noge prihodnjega teden, da vsak pridobi kolikor mogoče veliko novih naročnikov za Slovenskega Gospodarja, za Stražo, za Glasnik presv. Srca Jezusovega, pa tudi za Slovenca in druge dobre liste. Agitatorji imajo navodila že v rokah. Naj se ravna po njih! Ko boste obiskali vsako hišo, potem pa nam pošljite takoj denar in imena naročnikov da jim pošljemo list. Prosim, pa:

Kdor dela za razširjanje dobrih listov, dela za Boga in Cerkev ter zveličaje neumrjočih duš! Zatorej pa v boj za naše katoliške časopise!

Casopisni odbor.

Zupani skrbite, da bodo vsi člani občinskega odbora naročeni na Slov. Gospodarja ali Stražo. Današnji čas je tako važen, da je vsem vodilnim možem po občinah potrebno, da so poučeni o dogodkih v domovini in izven nje. Slov. Gospodar bo prinašal sestavke, ki se tičejo občin. Nadalje bo skrbel Slov. Gospodar odslej za to, da poročila o cenah pridelkov in vrednosti denarja. Pri prvi seji občinskega odbora predložite nabiralno polo za nove naročnike in poberite naročnino.

Brezplačno dobi Slovenskega Gospodarja vsak novi naročnik do Novega leta 1922, če takoj plača celoletno naročnino 48 K naprej.

Albansko-fašistovske manire g. Ureka, podpredsednika parlamenta.

Ko je prevzel poslanec Vlado Pušenjak odgovorno uredništvo „Straže“ in „Slov. Gospodarja“, je g. Iv. Urek, ki je bil iste dni izvoljen podpredsednikom zakonodajne skupščine, istemu pisal surovo pismo, katero je tudi objavil v „Kmetijskem listu.“ Kljub temu, da ni dobil nobenega odgovora, je dne 8. t. m. poslal drugo, še bolj surovo, grozljivo pismo, ki slove do besedno tako-le:

Globoko, 8. 11. 21.

Bl. g. Pušenjak!

Znano Vam, kakšne reči se uganjajo v Vaših listih pod Vašo firmo imenom.

Niti najmanjše se ne zmenim za neslanosti, ki jih uganjate. Laži — nesramne — pa ne bom pustil nekaznovane!

Zal mi je — in dolgo sem odlašal — da bo ravno med nama prišlo do tega.

Nimam časa niti volje se za nesramnosti prepirati v časopisu. Potrpežljivosti pa je mera polna. Obračunil bom z Vami v zbornici, kakor hitro mine moj podpredsedniški mandat, — ali pa ga bom sam v to svrhu odložil. Obračunil bom pa na ta način, da si ga boste pomnili celo življenje in bo vedela o nem vsa država in zgodovina. Tudi kmet se ne pusti zasramovati! Zbiram vse surovosti, za katere nosite Vi odgovornost. Argumentiral bom z njimi moj nastop — in moj greh — v zbornici.

S pozdravom

Ivan Urek.

(Na robu:) Samo v ta namen Vam to sporočim, da me ne boste imeli za zahrbtnega ali strahotnega. Pripravite se!

Opomba uredništva: To pismo je značilno za socialno in demokratsko mišljenje voditelja Samostojne, podpredsednika parlamenta — kaže „policaidemokratski“ duh, ki preveva vrste samostojnežev. Mož, ki je vedoma in namenoma v letakih in v člankih s svojim podpisom in na shodih blatil vse, kar slepo ne sledi nje, mu, ki nikdar ni resnice spoštoval, se smatra za poklicanega, igrati ulogo sodnika nad našimi listi. Naša kritika o njegovih nastopih je bila mnogokrat še premila, saj njegovi somišljeniki in rojaki dosti bolj obsojajo njegovo absolutistično tiranstvo kot mi.

Tedenske novice.

Bolezen prevz. g. knezoškofa lavantinskega. Zdravstveno stanje našega nadpastirja se žal dozda ni obrnilo na boljše. Na god sv. škofa Martina so slobesno prejeli sveto poletnico po obredu, kakor je predpisan v škofovskem obredniku. Ob šestih zjutraj je g. stolni prošt v sloves-

V vsako hišo mora vsaj en katoliški list!

nj procesiji stolnega kapitelja, mariborske svetne in redovne duhovščine, bogoslovcev in pobožnih vernikov pod baidahinom prenesel najsvetejši Zakrament v ciboriju iz stolne cerkve v kn. šk. palačo. Udeleženci so imeli v rokah goreče sveče ter so med potjo molili psalm Miserere, oziroma sveti rožni venec. V svoji sobi so prevzvišeni kleče pričakovali euharističnega Vzveličarja ter so po uvodnih molitvah pred Najsvetejšim med solzami molili Tridentinsko veroizpoved, nato pa z največjo pobožnostjo prešli presveto rešnje Telo. Po opravljeni zahvalni molitvi so s pretresljivimi besedami — v kolikor so jim dopuščale moči — opomnili navzoče in po njih vse svoje duhovnike in vernike, da naj ostanejo stanovitni v sveti kraljici, ki verj, kateraj se oni imajo zahvaliti za najsrečnejše ure svojega življenja, v trdnem zaupanju na božjo previdnost in v popolni ljubezni do Boga in do bližnjega, pa da naj ljubijo sveto katoliško Cerkev in Marijo, mater milosti, ter posnemajo sv. Frančiška Serafskega, ki je tako voljno prenašal svoja velika trpljenja. Na to so prosili vse, katere bi bili kdaj užalili, da jim odpustijo, kakor tudi oni iz srca odpustijo vse, tako, da nimajo niti najmanjše nevolje proti nikomur, ne duhovniku ne laiku. Priporočili so se v pobožno molitev ter obljubili da bodo, če jih Bog sprejme na kraj, za katerega smo ustvarjeni, tam prosili in molili za vse drage svoje školjane, tako da bomo ostali združeni po molitvah. Sklepno so v uresničenje govornjenih prošenj vsim podelili nadpastirski blagoslov. Opoldan istega dne je stolni kapitelj brzojavno zaprosil papeževrega blagoslova za premilosrdnega nadpastirja. Z drugimi dan, proti večeru je došel naslednji, apostolsko ljubezen razodevajoči telegram: „Rim, 12. septembra, ob 16. uri. — Sveti oče podelijo iz srca ljubljenu nadpastirju Lavantinskemu zaproseni apostolski blagoslov, proseč zanj nebeških krepih v njegovi bolezn. — Kardinal Gasparri“. Sv. Pavel se je na svojem tretjem apostolskem potovanju poslovil od duhovnikov in vernikov v Miletu, češ, da ne bodo več videli njegovega obličja. Božja Previdnost pa ga je varovala v vseh preganjanjih in smrtnih nevarnostih ter je pripustila, da je pred koncem življenja mogel še enkrat obiskati ustanovljene cerkvene občine, med temi tudi vernike v Miletu. Tudi mi zaupamo, da bomo uslišani, ko molimo, da naj Vsemogočni po svoji sveti volji od Lavantinske škofije odvrne pretečo nevarnost!

Narodni poslanec Pišek je že zopet okreval, tako da lahko zapusti postelj.

Umrla je v Ločah pri Poljčanah v starosti 59 let stara skrbna žena in mati Magdalena Satler. Bodi ji zemlja lahka!

Za Kat. tiskovni dom so darovali: 4000 K voditelj Jugoslovanskega kluba in poslanec dr. Anton Korošec; 1000 K P. Viljem Rožman, O. S. B., prior, Maribor; 200 K nabral Anton Gojčič v Orehovi vasi; 130 K nabrala Marica Brumen ob priliki blagoslovljenja Voršičevega križa, Mala Nedelja; 106 K Ilesič Jožef, Maribor; 100 K P. Alfons Svet, Sv. Vid, Ptuj; 50 K daruje neimenovan forminski Orel. Dal Bog obilno posnemovalcev!

Ko bo ustava sprejeta bo vrednost našega denarja šla vedno kvško, so govorili na shodih poslanci slabostojne. In sedaj vidimo uspehi sprejetja ustave? Valuta je silno padla. Zunanji svet vidi, da je ustava kriva, da v Jugoslaviji ni miru in reda, da se slovensko in hrvaško pleme tišči v kot. Če bo šla sedanja gospodarska politika liberalcev in slabostojnih tako naprej, bomo prišli tako daleč, da si bosta nemško-avstrijska in jugoslovanska valuta — dve sestri.

Nekdanji pobratimi so ga napodili — Mermoljo namreč. Kakor znano, so vstopili samostojni poslanci po volitvah v konstituanto v klub srbskih zemljoradnikov. Ta politična pobratimija s srbskimi brati pa ni trpela dolgo, ker se je zemljoradnikom ogabl pohlpe samostojnežev. Po vladnih koritih. Ravno radi prevroče samostojne želje: udeležiti se vladnih dobrot, so pognali zemljoradniki samostojne iz svojega kluba, nakar so vstopili slabostojni v vlado ter so začeli psovati

po svojem glasilu zemljoradniške poslanca. Danes pa samostojna gospoda že uvideva, da so jo razna nova davčna bremena sedanje vlade spravila na presneto slabostojne noge in bi se zopet radi spravili s srbskimi zemljoradniki. Zemljoradniška stranka je imela te dni svoj kongres v Veliki Plani. Na tem zborovanju se je pojavil po naročilu ministra Pucelja tudi samostojni apostol Mermoljo z gorečo željo zopetne sprave. Zemljoradniki so sicer poslušali Mermoljo, a so mu izjavili ob koncu, da lahko gre, ker so zemljoradniki naše samostojneže spoznali tako dobro, da se ne bodo nikoli več bratili z njimi. Izdajic kmet-skih koristi ne marajo nikjer na Slovenskem in niti v Srbiji ne več!

Shodi samostojnežev. Od mnogih strani dobljamo vprašanja, kaj naj storijo naši pristaši, če slabostojneži skličejo shod. Pustimo jih na miru. — Slabostojneži so izvržek slovenskega ljudstva, prodali so za Judežove groše v Beogradu slovensko samoupravo, niso niti najmanj ugovarjali proti mobilizaciji in krivičnim davkom. V Beogradu proajajo tudi našo vero, ko bodo upeljali v šole brezverski šolski pouk. Krivi so slabega gospodarstva, krivi razmetavanja našega davčnega denarja. Svetujemo našim ljudem, naj pustijo slabostojne shode pri miru. Naše ljudi raje povabite na zaupni sestanek naše stranke, na katerem do ločite podrobno delo za naše zaupnike in agitatorje. Kot odgovor na samostojne shode razvijte živahno agitacijo za Slov. Gospodarja in Stražo. Shodi samostojne so zadnji poskus potapljanja, da se še obdrži vsaj za silo pri življenju. Ljudstvo spoznava, da so samostojni največji grobokopi sreče in miru med našim ljudstvom.

Nov list. „Naša vas“ je začel izhajati v Celju. List izhaja vsak teden eakrat in je glasilo srbske Zemljoradniške stranke, ki bi se rada razširila tudi med slovenskim kmetom. List se je zagnal v svoji prvi številki ob vse v Sloveniji že obstoječe stranke in obljublja svojim bodočim pristašem še več vsestranskega blagoslova kot svojčas samostojni. Iz Beograda je že prejel naš kmet toliko davčnih dobrot, da je lahko uverjen: tudi srbski zemljoradniki, s katerimi se niso mogli pobotati naši samostojni, mu ne bodo prinesli razbremenitve, pod katero ječi po zaslugi beograjskega centralizma. Somišljeniki, torej pozor pred „Našo vasjo“, ki je glasilo srbske Zemljoradniške stranke, ki sili med slovenskega kmeta, ki je že itak razcepljen na več kot preveč političnih strank.

Soc. dem. posl. Kisovar grozi z žandarmerijo našim županom. V Smilavžu pri Mariboru se še radi prizivov ni vršila volitev župana. Nekega dne pride znani rdeči poslanec Kisovar k županu g. Florjančiču in mu pravi: Če ne boš za sredo sklical volitev župana, pridem z žandarji. Čudne pojme imajo rdečarski voditelji o predpisih za volitve. Volilni zakon pravi, da skličeje volitev župana najstarejši odbornik a ne župan. Naj se gospodje raje učijo malo bolj zakonov. Gospod Kisovar tako rad zabavlja čez žandarje in oboroženo silo, a tukaj bi kar rad pošiljal žandarja nad naše poštene župane.

Nov volilni red za volitve v narodno skupščino (državni zbor). Demokratiško-radikalna vlada, v kateri sedi slabostojni minister Pucelj, je končnoveljavno sestavila nov volilni red, kakor je predpisan po 133. in 141. členu vidovdanske ustave. Ta zakonski predlog bo najprej pretresal zakonodajni odbor, nakar ga bodo predložili narodni skupščini, ki ga po takozv. skrajšanem postopanju lahko sprejme ali zavrne. Nov volilni zakon bo precej od-govarjal volilnemu zakonu za volitve v konstituanto (28. nov. leta 1920). — Spremenjen je pa v toliko, da bo od-slej odpadlo na 40.000 prebivalcev po en mandat. Volilna okrožja ostanejo ista kakor pri volitvah v konstituanto. Slovenija bo imela tri volilna okrožja: Celje—Maribor, Ljubljana—Novo-mesto in slednjič mesto Ljubljana, ki tvori posebno volilno okrožje. Propor-cioni sistem ostane v veljavi, pač pa bo-đo izenačevali volilne izide v okrožjih z izidi v celi državi. Prva razdelitev mandator se bo vršila po volilnih okrožjih, kjer se pa ostanki, ki ne do-sežejo količnika, ne bodo računali. Ti

ostanki se združijo v drugem skrutif-nju na „državne“ liste. „Državno“ li-sto bo smela postaviti samo tista pol-stranka, ki je dobila pri glavnih vo-litvah najmanj 20 mandatov. Dosedanji kvalificirani poslanci (poslanci z višjo šolsko izobrazbo) odpadejo.

Dekliški organizacijski tečaj mariborskega okrožja Krščansko-social-ne zveze se vrši v nedeljo, dne 27. t. m. v dvorani Stokovne zveze, Spla-varska ulica št. 6 v Mariboru. Spo-red: Ob 8. uri tiha sv. maša v fran-čiškanski cerkvi. Od 9. do 13. (1.) ure tečaj z naslednjimi točkami: 1. Pomen in namen ženske izobrazbe (g. Bregant). 2. Ustroj in poslovanje iz-obrazevalnih društev (dr. Capuder). 3. Ženski odseki (dekliška zveza) iz-obrazevalnih društev (p. Pavel). 4. Orliška organizacija (dr. Jeraj). 5. Vzoren občen zbor (mariborski orliški krožek). 6. Zunanje delovanje or-ganiziranega ženstva (Zebot). Skupni obed. 7. Popoldne ob 2. uri prijateljski sestanek in pogovor o izvršitvi sklenjenih načrtov. 8. Sklepni govor (dr. Jerovšek).

Izobraževalni tečaji v celjskem okrožju. Od 28. novembra do 21. decem-bra t. l. se vršijo po celjskem okrožju enodnevni izobraževalni tečaji Slov.-krščansko-socialne zveze in Kmet-ske zveze. Snov predavanj bo: 1. Kmet-sko vprašanje in naše zahteve. 2. Za-družništvo. 3. O davkih, dohodnini in nje napovedi. 4. Casopisje. Tečaji se začnejo ob 9. uri dopoldne in sklenejo ob 1. uri popoldne. Red izobraževa-nih tečajev: Dne 28. novembra (pone-deljek): „Staritrg“ v „stari šoli“ (župnišče) za sodni okraj Slovenjgra-dec. Dne 29. novembra (torek): Sv. Martin pri Saleku v Društvu, domu za sodni okraj Soštanj. Dne 30. novembra (sreda): Nazarie v sa-mostanu frančiškanov za sodni okraj Gornjihrad.

Velike pomote pri vrtni oddanih konj in vozov. Kmetje se pritožujejo, da po večini ne dobijo nazaj konj in vozov, ki so jih morali oddati vojaštvu začetkom novembra. Priporočamo, da vsakdo, kdor je trpel kako škodo, bo-disi da so mu vrnili slabejše konje ali vozove ali je na drug način oškodo-van, naj to takoj ugotovi po strokov-njakih (živilnozdravnik in cenilec) ter naj zahteva od vojaške uprave povra-čilo škode.

Pritožbe o postopanju pograničnih trup (Wranglovcev) naj pošljejo obci-ne in posamezniki na pristojno okraj-no glavarstvo. Navesti je treba točne podatke.

Cenilne komisije za dohodnino so končno vendarle sestavljene. Trebalo je, da se je naša stranka po poslancu dr. Hohnjecu v Beogradu odločno za-vzela za naše davkoplačevalce. Za-htevali smo, da mora vlada takoj k izvoljenim članom davčnih komisij, i-menovati še drugo polovico zastopni-kov. Kakor smo izvedeli iz verodostoj-nega vira, dobivajo sedaj člani komi-sij že poverilnice. S 1. decembrom bo-do začele te komisije po vseh okrajih poslovati. Dolžnost vsakega posamez-nika, ki ga je davčna oblast počastila s previsokodmerjeno dohodnino, je, da se obrne z natančnimi podatki na kakega našega člana komisije s prošnjo, da čuva v komisiji njegove ko-risti. Zastopnike naše stranke v ko-misijah pa prosimo, da nepristransko presoja vsako zadevo in odločno bra-nijo prizadeje našince. Poročila, ki so jih dajali do sedaj davčnim oblast-vom razni ovađuhi, so navadno člo-cela napačna. Podatki samostojnih in liberalnih ovađuhov so največ krivi pretirano visokih davkov. Cenilne ko-misije imajo nalogo, da te krivice po-pravijo in dajo zdravo podlago za od-merjenje dohodnine. Za politični okraj Konjice je delegacija ministrstva financ imenovala te-le gospode v ce-nilno komisijo: Predsednik dr. Karel Novotny, finančni svetnik v Mariboru, podpredsednik Ignacij Ozvatič, davč. upravitelj v Mariboru, Rojko Hofbau-er, trgovec v Vitanju, in dr. Prus, od-vetnik v Konjicah kot imenovani čla-ni. Izvoljeni člani so: Frano Krajnc, posestnik v Ločah, Anton Leskovar, posestnik v Oplonici, Anton Toman, posestnik v Prežigalu. Poslednji trije so pristaši naše Slovenske ljudske stranke. Iz drugih okrajev še nismo dobili poročila o imenovanih članih komisij.

Viničarski red. G. ravnatelj Pu-klavca, predsednika sadlarskega in

vinarskega odseka v Mariboru, vprašajo vinogradniki in viničarji, ali je on ravnatelj Pirca informiral, da je vi-ničarski red, o katerem je mnogokrat sklepal vinarski odsek, pomanjkljiv? Četudi viničarski red popolnoma ne zadovolji ne vinogradnikov, ne viničarjev, vendar je pri sedanjih razme-rah težko kaj več doseči. Ker so libe-ralni in nemourski velevinogradniki v Ptuj, Ormožu in Ljutomeru mnenja, da treba i v bodoče neusmiljeno izko-riščati viničarje, so potom poslancev Samostojne (Drofenika ali Mermolja, ali Kirbiša) dosegli pri ministru Pu-celju, da ni potrdil viničarskega reda in da se je ravnatelj Pirc zelo neugo-dno izrazil o viničarskem redu. Zah-tevamo, da se nemudoma skliče seja vinarskega odseka in v isti obračuna s postopanjem Samostojnežev v tej za-đevi. Za vse posledice zavlačevanja rešitve tega vprašanja delamo odgo-vornega predsednika vinarskega od-seka g. ravnatelja Puklavca.

V občinskem sodišču za pobijanje draginje v Prevaljah smatrajo zdru-ženi zastopniki uradnikov in delavcev boj proti kmetu kot svojo glavno na-logo. Za kmet-ske pridelke določajo — smešno nizke cene, za liter mleka 3 K, za cene drugih potrebščin se pa ne zmenijo. Razburjenje v Mežiški dolini je veliko, prikloplo pa je do vrhunca, ko je isto sodišče dne 12. t. m. obsodilo enega kmeta na 10.000 K globe in zapor 1 mesca, ker je prodal liter mleka po 8 K. Na zborovanju zaupni-kov v Guštanju dne 13. t. m. je nasto-pila cela vrsta mož proti postopanju občinskega sodišča v Prevaljah, ogor-čenje je bilo veliko. Na prošnjo mno-gobrojnih zborovalcev je v obširnem upitu dne 14. t. m. poslanec Pušenjak obvestil ministra za socialno politiko o poslovanju občinskega sodišča v Pre-valjah in zahteval, da se naj občinsko sodišče v Prevaljah pouči, da naj opusti boj proti kmetu, da naj upošte-va pri določitvi cen kmetijskih potrebščin produkcijske stroške, da je pre-koračilo svoj delokrog s tem, da zah-teva pod kaznijo oddajo mleka od kme-tov; končno je zahteval, da naj mini-strstvo vse potrebno ukrene, da bode sodišče v Prevaljah upoštevalo pri do-ločitvi cen produkcijske stroške in da se razveji kruta obsodba kmeta z dne 12. t. m.

Invalidi, vdove in sirote padlih vojakov se obračajo z raznimi upravi-čenimi pritožbami na tajništvo stran-ke, izražajo svoje želje na shodih, za-to je v teh zadevah interpeliral posla-nec Vladimir Pušenjak v ministrstvu za socialno politiko v Beogradu in ker se v Beogradu izgovarjajo na in-validski oddelek v Ljubljani, vse pri-tožbe sporočil invalidskemu oddelku s prošnjo, da se zadeve invalidov ugod-no rešijo. Ko pride rešitev, se bo v listih objavila.

Dogodki na mariborskem trgu. Ne-zaslišano je, kar počenjajo na mari-borskem trgu z ubogimi viničarkami, in posestnicami, ki prinašajo na trg mleko. Po dve do tri ure daleč prine-sejo po poljskih potih mleko v mesto, a tam jim mleko odvzamejo s posodo vred in jih še tirajo na policijo. Za-kaj? Zato, ker ne morejo prodajati mleka liter po določeni najvišji ceni 8 K. Pri nas se je oglasila viničarka od Sv. Barbare in pripoveduje: „Pre-tedli terek sem prinesla 8 litrov mle-ka v Maribor. Nosila sem ga cele tri ure daleč. Prodala sem ga že tri litre po 10 K. Kar me zgrabi na divjaški način hudogledi mož z izbuljenimi oč-mi ter me začne psovati. Le z največ-jo težavo sem se otela. Povem vam, da sem takrat zadnjikrat prinesla mle-ko na trg. Vodo moram doma nositi pol ure daleč v hrib za družino in za živino. Za tri vozove sena sem morala z družino pri gospodarju odslužiti 100 delavnih dni. Odslužiti moram listje in drva. Vprašam mestno gospodo, ali bi nesel kdo le eno uro daleč težko košaro v takem vremenu za 80 kron v mesto? In kje so podplati, kje obleka, kje zamuda časa? Potem pa požirati te sekature hudogledih ljud! Vi Mari-borčani, ki imate tako pametno gospo-do pri tisem občinskem sodišču, gle-dali boste celo zimo prazne tržne mi-ze. Če pa pri sedanjih razmerah do-bite norec, ki vam bo za 3 K nosil li-ter mleka na trg, pa vam res privo-ščimo. Prosim vas, da v Slov. Gospo-darju to napišete! Pametni Mariborčani naj pomislijo, kam tirajo neraz-sodni ljudje z najvišjimi cenami vpra-

šanje preživljanja mariborskega prebivalstva.

Z glavo skozi zid hočejo v Mariboru gospodje, ki so pri občinskem so dišu za pobijanje draginje. Nastavili so ceno za mleko 8 K in za jajca 4 krone komad. Če kaka viničarka ali kmetica malo dražje prodaja, ji blago zaplenijo in jo še tirajo s silo s trga. Uspeh je že dosežen. Na trgu nimajo Mariborčani sedaj ne jajc ne mleka. Kmalu bo prišlo tako daleč, da bo moral sodišče izdati tudi najvišje ceno za uživanje mariborskega zraka na praznem trgu.

Kam naj nosimo v Mariboru denar? Naši denarji zavodi v Mariboru so: Spodnještajerska ljudska posojilnica in hranilnica v Mariboru v Stolni ulici ter Gospodarska Zadruga banka na Koroški cesti št. 1. V teh zavodih je denar najboljše in najbolj varno naložen. Posojila dajeta oba za voda pod najugodnejšimi pogoji. Sogledniki, držite se gesla Svoji k svojim!

Za revne šolarje priredi mladinsko igro s petjem Mladeniška Marijina družba pri frančiškanih v nedeljo, 20. novembra ob 4. uri popoldne v Narodnem domu. Sodeluje Krčevinska godba. Vsi dohodki so namenjeni za revne otroke krčevinske šole, zato se preplačila hvaležno sprejemajo. Predprodaja vstopnic je pri samostanskem vratarju v soboto od 2.—4. ure popoldne in v nedeljo od 11.—12. ure.

Stari mariborski grad je kupil slovenski trgovec Berdajs za dva milijona kron od Nemca barona Twikel. Mlada v Beogradu je kupno pogodbo že potrdila.

Mlini v Slov. gor. stojijo letošnje leto že od spomladi sem. Ljudje morajo svoje žrnje voziti v Maribor na parne mline ali pa k prekupcem z moko v zamenjavo. Ta zamenjava oz. zmletje je silno drago. Lahko rečemo, da mora kmet polovico žrnja odstopiti za mletje, oziroma ga kupiti. Pozivamo naše gospodarske organizacije, da ustanovijo v Mariboru velik mlin na električni pogon, kateri ne bi bil odvisen od pomanjkanja vode. Zadevo bi lahko vzele v roke tudi občine, okrajni zastopi in premožni posamezniki. Veliki mlin je za Slov. gorice krvavo potreben.

Učitelji, ki mečejo božje podobe iz šole. Iz verodostojnega vira smo izvedeli, da sta učitelja sokoliča Humer in Pohar pri Sv. Jakobu v Slov. gor. zmetala v tamošnji šoli božje in Marijine podobe raz stene. Med našim dobrim ljudstvom vlada veliko ogorčenje Marijinih podob še učitelj do danes ni djal nazaj. Podobe so last ljudstva, last župljanov, ki so šolsko poslopje drago plačali in tudi vso opremo. Kaj briga zagrizenega učitelja ljudska lastnina? Potem ni čuda, da je nastala blizu šole Sodoma in Gomora in da jo je Humer urnih krač pobrisal iz dežele. Okrajni šolski svet pa še krivice, ki sta jo napravila mlada liberalna učitelja vedno ni popolnoma popravil. V Albanijo s takim petelin, ki nalašč dražijo naše mirno ljudstvo!

Jareninski zvonovi. V torek, dne 15. novembra so odpeljali Jareninčani na okničanih vozovih iz Maribora tri lepe bronaste zvonove. Vozili so jih posestniki: Supanič, Ledinek in Sekol. Vozovi so peljali čez St. Ilj in so prenočili pri Ledinekovi, kjer jih je v sredo zastopnik gospoda knezoškofa stolni proš, g. dr. Matek blagoslovil. V četrtek se je vršilo v Jarenini slovesno blagoslovljenje zvonov. Pridigoval je profesor dr. Medved.

Zvonovi za Konjice. Mariborska livarna zvonov (inženier J. Bühl) vlija te dni bronaste zvonove za arhidiakonsko cerkev v Konjicah. V četrtek 17. novembra ob 5.—6. ure zvečer bodo vlivali veliki, 2800 kg težki zvon. Mariborska livarna zvonov se nahaja istotam, kjer je imel nekdanji zvonar Denel svojo livarno, t. j. v Kopalški ulici, blizu Narodnega doma.

Vnebojloča krivica se godi našim ljudem v ljutomerskem okraju glede odmere dohodnine in vojnega davka. Male obrtnike in posestnike, ki no morejo vabiti gotove gospode v vinske kleti, hočejo z pretirano dohodnino in vojnem davkom uničiti. Vse kar je prav! A da znani Perne hoče upropasti ravno male in srednje ljudi, kakor sta n. pr. usnjari Drevo v Logarovic in Perger v St. Jurju, to presega vse meje pravičnosti. Gospodom pri

ljutomerskem davčnem oblastvu je ovaduhova beseda sveto pismo ter maševaine informacije samostojnežev in liberalcev evangelijski. Ni čuda, da gineva spoštovanje do uradov. Pravica spi, krivica in hudobija se šopiri. Kam bomo prišli?

Zandarji in učitelji. V naši državi je zaposlenih na vseh ljudskih šolah 18.377 učiteljev. V zapuščeni Dalmaciji pride na 300 prebivalcev 1 učitelj, v Hrvatski in Slavoniji na 634, istotako v Sloveniji: v Bosni pa celo na 1421. Povprečno pride v naši državi 1 učitelj na 669 prebivalcev. Zato pa imamo več zandarjev! Na 300 prebivalcev pride 1 zandar. V tem oziru prednjači naša kraljevina SHS vsem drugim državam, saj vzdržuje 40.000 zandarjev. V drugih državah obračajo vlade posebno pozornost ljudski izobrazbi, pri nas pa skrbijo v prvi vrsti za zandarmerijo in za policijo. Ali je to skrb za blagor in dobrobit naroda? Nekaj bi radi zapisali, pa si ne upamo...

Na koga gledajo v naši državi najbolj? Gotovo na min stre, ki vladajo in tudi na one, ki so že vladali. Gospodje ministri vlečejo pri nas lepe mesečne plače, o katerih smo že poročali v Gospodarju. V Beogradu pa so sedaj določili pokojnino vsem onim ministrom, ki so nam že ministrovali po 6 mesecev in 1 leto. Vsak minister ki je pomagal vladati najmanj 6 mesecev, dobi 6000 dinarjev letne pokojnine: oni z enim letom ministrske službe pa 10.000 dinarjev. Ne smemo pa pozabiti, da so ravnokar omenjene svoje samo osnovna pokojnina in da znašajo doklade k tej pokojnini po 50 dinarjev ali 200 kron dnevno.

Prihodnja mariborska porota, za katero so že izžrebani porotniki, bo sodila čez 12 slučajev poboja in tri slučaje umora. Vzrok toliko slučajev težkih hudodelstev je letošnje premočno vino.

Študenti visokošolci so se med seboj spoprijeli minulo nedeljo, ko se je vršila volitev na vodilna mesta za višješolsko podporno društvo v Zagrebu. Pri študentskih obhodih po Zagrebu je nekdo ustrelil trikrat iz za ograjenih vrat vseučilišča med množico in zadel enega policaja smrtono- nevarno v trebuh ter ranil enega študenta.

Vremenske nezgode. Dne 10. t. m. je v bližini Splita divjala po vsej morški gladini silna burja. Vihar je bil tako ljut, da se je med otokoma Murtera in Vergade (severozapadno od Sibenika) potopil parnik „Cement“, ki je bil last brodolastnika Pariča. Parnik „Cement“ je vozil sol iz Paga v Split. Kapitan in 12 mož posadke je utonilo. Med Kninom in Drvarom pa je vrgla burja vlak Steinbeissove železnice iz tira (železnica je ozkotirna, kakor n. pr. konjiška). Dve osebi sta težko ranjeni.

Samomor ali uboj. Minuli teden so našli pri mali železniški pregradi za Trgom kralja Petra v Mariboru truplo približno 30 letnega moškega, kateremu je vlak odrezal desno roko in desno nogo in ga poškodoval tudi na glavi. Zdravniški ogled je dognal smrt vsled zdrobljenja možgan in izkrvavenja. Poizvedovanja so ugotovila, da je mrlič 30 letni zasebni uradnik Stanko Nikolič iz Sv. Trojice v Slavoniji. Ne ve se še ali se je zgodila nesreča na voznji ali se je iz obupa vrgel pod vlak. Baže je bil Nikolič že več mesecev brez zaslužka in je imel precej dolgog, zaradi katerih je bil baš na dan nesreče pozvan na sodišče.

Vojak ustrelil svojega tovariša. V taborišču regenta Aleksandra v Sarajevu se je odigral dne 10. t. m. strašen dogodek. Redov Adem Imamović je stražil pri vходу v garnizijski zapor. Ko je opoldan zapustil stražo in prišel v stražnico, je vprašal svoje tovariše, kdo neki mu je — med tem, ko je bil v službi — opsoval mater. Redov Muharem Mahmutović, ki je držal skodelico v rokah ter jedel, je mirno odgovoril: „Ja sam ti opsoval mater.“ Adem je nato besno siknil: „Zini, da ti ne kvarim zube“, ter nameril s puško proti Muharemu. Strel je počil in tovariš je padel mrtov na tla. Kroglja mu je prebila srce. Vojaki so zbežali, tako da je ostal ubijalec sam pri mrtvem tovarišu. Imamovića so takoj razorožili in vtaknili v zapor. Zanimivo je, da sta bila Adem in Muharem dobra prijatelja.

Iz celega sveta.

Laška divjaštva. Koliko preganjanj in muke mora pretrpeti naš zati-rani narod v južni Istri, presega vse meje. Tako n. pr. se je dogodil v Marčingah v Istri sledeči slučaj: Za časa volitev je bilo med fašisti in domaćini več spopadov. Ljudstvo se je uprlo fašistovskemu divjaštvu. V teh spopadih so imeli fašisti štiri mrtve. Orožništvo je naše ljudi tiralo kar v celih trumah v ječe, v katerih se zdaj združujejo. Orožništvo je imelo na su-ru tudi nekega 39letnega Janeza Babiča, češ, da je bil tudi on kriv tem spopadom. Da Babič ne pride po ne-dolžnem v ječo, se je začel skrivati pred orožniki. Toda vselej so ga ujeli ter neusmiljeno pretepli, ne da bi ga odgnali v zapor. Babič je uvidel, da ga orožniki ubijajo, ako ga še enkrat oboje v pest. Toda kljub skrivanju so ga zasledili. Ko je Babič zagledal orožnike, je zbežal. Orožniki so pa začeli streljati za njim. En strel je Babiča zadel v srce in nesrečnež je bil takoj mrtov. Zadeva pride sicer še v razgovor v laški državni zbornici, a divjaštva laških fašistov ne bode pravila.

Cehoslovaški ukrepi proti Habsburžanom. Iz Prage poročajo, da bodo tamkajšnje večinske stranke predložile parlamentu zakonski načrt o preganjanju monarhističnih spletkarjev. Glavne odredbe tega zakona so sledeče: Vsak član habsburške rodbine, kateri bi stopil brez dovoljenja cehoslovaške vlade na ozemlje cehoslov. republike, se kaznuje s 5—10 let težke ječe. Istotako se kaznuje vsako osebo, katera bi članom bivše dinastije v tem oziru pomagala. Dosmrtno ječo bodo prisodili vsakomur, kdor bi de loval na to, da se v Cehoslovaški izpremeni republikanska vladavina v monarhistično (kraljevsko).

Razkralj Karl in Zita sta že dospela 16. t. m. na otok Madeira, ki juna je odkazan odslej kot bivališče. Karla in Zito je prepeljala na otok angleška lahka križarka „Kardif“.

Hudomušen tat. V graški okolici so udrli te dni tatovi v klet nekega župnišča, kjer je bilo shranjeno zelje za zimo. Neznani tatovi so odnesli zeljne glave in napisali s kredo na duri kleti „Wer auf Gott vertraut, braucht kein Kraut“. (Kdor zaupa v Boga, ne rabi zelja).

Poizkušeni napad na grško kraljico. Iz Skoplja poročajo, da so neki macedonski četaši poizkusili pri selu Zelenika (na progi Skoplje—Gjvngjelij) izvršiti napad na salonski vlak, v katerem se je vozila grška kraljica Sofija v Solun. Napadalec je bilo okoli 20. Proga je pred vlakom pregledoval nadzornik Magulič. Četaši so ga ujeli in ubili. Njegov spremljevalec, neki delavec, pa je srečno pobegnil in obvestil oblast o napadu.

Velika nesreča. V Houthiovi tovarni v Dolzheimu na Nemškem je eksplodiral 14. t. m. v kleti bencin. Stirinadstropna tovarna se je zrušila in pokopala med razvaline 5—6 delavcev. Po eksploziji bencina so se še vnele zaloge olja, na kar je nastal silovit požar, ki še danes ni pogašen. V sosedni fabriki so vsled poka in ognja popokale vse šipe in je bilo od steklenih drobecv močno poškodovanih 100 delavk.

Dijamante pojedel. Nemška vlada je strogo prepovedala izvoz dijamantov in drugih dragocenosti iz Nemčije. Pred dnevi je pa prišel trgovec Polak iz Nizozemske v Berlin z namenom, da nakupi dijamantov v vrednosti več milijonov kron in jih na zvit način spravi iz Berlina na Nizozemsko. Ker je nadzorovanje potnikov na meji zelo strogo, se je malokaterim posreči tak posel. Toda zviti židovski trgovec si je znal pomagati. Kupljene dijamante, ki so bili vredni tri milijone mark in so bili večji kakor vsako pšenično zrno, je vtaknil v surovo maslo, bilo jih je 104 komadov. Na obmejni postaji, kjer je bila revizija, je pa vse dijamante s surovim maslom vred pojedel in tako prišel srečno čez mejo. Toda postalo mu je zelo slabo v želodu. Pri bljuvanju je prišlo na dan sleparstvo. Toda pred sodnijo je bil oproščen, ker so bili sodniki mnenja, da tihotapstvo blaga čez mejo v žloveškem želodu ni kaznjivo.

Zlato je skril v jajca in surovo maslo. Nedavno so nemški carinski u-

radniki pregledovali na D-vlaku proti Berlinu prtljago popotnikov. Pri nekem trgovcu so našli v surovem maslu in v jajcih zlata in draguljev v vrednosti 13 milijonov mark.

Kaj je milijarda? Povsod se govori o milijardah: v privatnem življenju in državnih bilancah. Kako naj si predstavimo milijardo? V bankovcih po 1000 dinarjev za eno milijardo bi se lahko uredila biblioteka z 2000 knjigami, od katerih bi vsaka obsegala 500 strani. Milijarda v srebru tehta 5 milijonov kilogramov. Od Kristusovega rojstva do leta 1902 je pretekla ena milijarda minut.

Gospodarstvo.

Vinogradništvo

Letošnja vina vsebujejo razmeroma precej kisline, ki pa ni neprijetna in se bo porazgubila naravnim potom pri nadaljnjem dobrem razvoju vina. V slučaju potrebe zamoremo umetno pospešiti to „odpravljanje“ kisline na ta način, ako mlada vina po končanem glavnem vrenju temeljito premešavamo z drožami vred. Drože so letos zdrave, ker ni bilo gnilega grozdja. Vsak teden naj se enkrat temeljito premeša. Kdor nima posebnega mešalnega droga iz pocinkanega železa, lahko meša s snažnim hlodom. Na ta način premešana vina se navadno že pred prvim pretakanjem bolje izčistijo. V splošnem pa je to postopanje priporočljivo le pri več ali manj nezrelih sicer pa zdravih letnikih in sortah — ker je gotova količina kisline v vinu itak potrebna.

Razvoj sladkorja v grozdju letošnjega pridelka. V vinarski in sadjarški šoli v Mariboru so ugotovili, da se je v razdobju 15 dni, namreč od 24. septembra do 9. oktobra, zvišala vsebina sladkorja pri naslednjih šestih sortah (domači nasadi) takole: pri tramincu od 20 na 21,5%, pri silvanecu od 19,5 na 21,5%, pri belem burgundcu od 18,5 na 21,5%, pri laškem rizlingu od 18,5 na 21,5%, pri šiponu (Mosler) od 15,5 na 20,5%, pri rizlingu (mala graševina) od 15 na 20%.

Oddaja vinskih trt iz državnih trtnih nasadov. Spomladi leta 1922 se bodo oddajale trte iz državnih trtnih nasadov. Vinarsko nadzorništvo v Mariboru ima na razpolago okoli 70 tisoč cepčenk, 25.000 korenjakov in 200.000 ključev. Cene bodo sledeče: 1. cepčenke Ia, za 100 komadov 350 K; cepčenke IIa za 100 komadov 150 K; 2. korenjaki Ia, za 100 komadov 70 kron; korenjaki IIa, za 100 komadov 35 K; 3. ključi Ia za 100 komadov 20 kron; ključi IIa za 100 komadov 10 kron; Te cene veljajo le za manj imovite posestnike, ki doprinesejo od pristojne občine tozadevno potrdilo. Vsem drugim naročnikom se bodo trte zaračunale 70% dražje. Nasprotno se cena v slučajih dokazane revščine cen zniža za 25%. Nadalje veljajo te cene le na oddajnem mestu v pristojni državni trtnici. Omot in dovoz na železnico ali pošto se zaračunajo posebej. Trte dobijo le vinogradniki iz Slovenije, ki se zavežejo, da bodo iste sadili na lastni zemlji. Pri dodelitvi korenjakov se bo oziralo v prvi vrsti na one naročnike, ki nameravajo zasaditi lastni majhenjak, pri dodelitvi ključev pa na one, ki cepijo trte za lastni vinograd in ne za za prodajo in ki doprinesejo tozadevno potrdilo pristojne občine. Naročila se sprejemajo pri drž. trtnih nasadih in pri pristojnem vinarskem nadzorništvu v Mariboru in sicer najkasneje do konca novembra 1921. Po tem roku se trte razdelijo sorazmerno med vse upravičene naročnike, katerim se dostavi tozadevna nakaznica. Vsak naročnik, ki se mu nakažejo naročene vrste trt, je obvezan isle prevzeti in plačati. Naročniki, ki dobijo dodeljene druge sorte nego so jih naročili v nadomestilo, morajo nakaznice, če dodeljenih vrst ne želijo, tekem 14 dni s priporočeno pošto vrniti, drugače so tudi oni zavezani nakazane trte prevzeti in plačati.

Kmet. podružnica v Ptuj priredi v nedeljo, dne 27. novembra v dvorani g. Zupančič poučno zborovanje. Začetek bo ob 9. uri popoldne. Predaval bo g. predsednik Kmetijske družbe za Slovenijo Gust. Pirc o kmetijstvu itd. Pri tej priliki se bodo sbrala tudi naročnina za galico in

Wrži iz hiše proticerkveni časopis!

udnina za leto 1922. K obilni udeležbi vabi načelnik.

Cebelarstva podružnica za okraj Sv. Lenart s sedežem pri Sv. Trojici v Slov. gor. vabi uljudno vse člane in prijatelje čebelarstva na obč. zbor, ki se vrši dne 18. dec. 1921, dopoldne ob 9. uri v gostilni g. Antonije Arnus pri Sv. Lenartu v Slov. gor. K obilni udeležbi vabimo prijatelje čebelarstva!

Slinovka in parkljevka se spet širi. Pokrajinska uprava za Slovenijo je proglasila za okužene okoliše sledeče kraje: 1. vse občine političnega okraja logaškega in občino Vrhnika. 2. Vse občine sodnega okraja brežiškega in občine Arnesko, Anže, Blanca, Gorica, Rajhenburg, Sevnica ter Stolovnik sodnega okraja sevnškega. V teh navedenih krajih se je strogo držati zdravstvenih predpisov in določil, objavljenih v „Uradnem listu“ št. 136.

Uvoz živine v Italijo zopet dovoljen. Italijanska vlada je dovolila uvoz živine pod sledečimi pogoji: Živina se pusti v živem stanju do Trsta in Ankone, kjer se v klavnicah pokolje, tako da pride le mrzlo meso v državo. V vsa druga mesta je uvoz popolnoma prepovedan.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na zadnji živinski sejm so prignali: 10 bikov, 126 volov, 344 krav, 7 telet in 7 konjev. Skupaj 494 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 15–18 K, poldebili voli 11–14 K, plemenski voli 11–14 K, biki za klanje 9–11 K, klavne krave, debele, 12–14 K, plemenske krave 7–12 K, molzne krave 12–16 K, breje krave 10–16 K, mlada živina 7–13 K, teleta 14–16 K za 1 kilogram žive teže. Krave za klobasarije 1 kg žive teže 6–7 K.

Sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 11. novembra 1921 so pripeljali radi slabega vremena samo 20 komadov svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 tednov stari, komad 150–200 K, 6–7 tednov stari 300 do 350 K, 5–6 mesecev stari 1200–1500 K eno leto stari 3000–3500 K. Plemenskih in polpitanih svinj sploh ni bilo na sejm.

Mesne cene v Mariboru: Volov' meso prve vrste 1 kg 22–24 K, druge vrste 18–20 K. Meso od bikov, krav, telet 16 K. Telečeje meso prve vrste 20 K, druge vrste 18 K. Svinjsko meso sveže 22 K.

Na živinskem sejm v Ptuju. V torek, 15. novembra so se cene gove-

ji živini precej dvignile. Ljubljanski in zagrebški kupci so plačevali vole, ki so tehtali nad 1200 kg po 18 do 20 K 1 kg žive teže. Izjemo je delal posebno lep par volov, za katere je plačal ljubljanski Predovič celo 24 K. Tehtali so okoli 1600 kg. Italijanskih kupcev ni bilo.

Živinske cene na Hrvaškem. Povprečne cene živini na hrvaških tržiščih so sledeče: V zagrebški županiji: voli 16–20 K, biki 12–16 K, in krave 12–16 K; v bjelovarsko-križevski županiji: voli 18–26 K, biki 14–20 K, krave pa 10–18 K za kilogr. žive teže.

Podjetni domačini. Družba „Mesa“ v Mariboru je dosegla da lahko s posebnim hladilnim vlakom vozi vsak teden 5–6 vagonov mesa v Svico. Prevoz mesa se vrši v vagonih, v katerih električni obrat sproti proizvajalca, tako da se meso na dolgi poti prav nič ne skvari. V Svici pride en kilogram govejega mesa v naši valuti na 150–200 K. Svicarji prodajajo svojo živino kot drago plemensko živino v druge dežele, meso pa uvažajo.

Zvišanje krušnih cen v Beogradu. V Beogradu so zvišali krušne cene takole: črni kruh 3 dinarje, beli kruh 4 dinarje 30 para. Cene se razumejo v kilogramih.

Cene poljskim pridelkom. V sled padanja vrednosti našega denarja so v preteklem tednu žitne cene in cene za druge poljske pridelke močno poskočile. Tudi slabe prometne razmere so mnogo pripomogle k stalnemu naraščanju žitnih cen. Na žitnem trgu v Zagrebu je bilo v prejšnjem tednu prav malo pšenice. Prodajala se je po 1200 do 1300 K za materski stot. Na žitnem trgu so ponujali rž samo srbskega izvora in so jo plačevali po 750 do 770 K za materski stot. Tudi ječmen je bil samo srbskega izvora in le slabo blago, za katerega ni bilo dosti popraševanja. Prvovrstno blago so pa kupovali po 1100 K za materski stot. Popraševanje po ovsu je precej popustilo. Cene so se gibale med 750–770 K za materski stot. Očiščeno blago je pa doseglo ceno 800–820 K. Po stari koruzi je bilo popraševanje zelo živahno in temu primerne so bile tudi cene, ki so se gibale okrog 1100 K. Nove koruze ni bilo dosti, večinoma blago iz Banata in je stal materski stot 840–870 K. Po moki je bilo popraševanje zelo živahno, zlasti po kupcih iz Češke. Cene so bile za nularco 18 do 18,40 K za kilogram, za krušno mo-

ko pa od 15 do 16,50 K za kilogram. Otrobov je bilo malo na trgu. Meterski stot je stal 530–640 K. Fižol so kupovali samo za domačo potrebo. Pisani fižol je stal 1000 K, beli 1200 K met. stot.

Novi motorni plugi. Neka dunajska tvrdka je izdelala novo vrsto malih motornih plugov, ki orjejo 70 cm globoko. Motor ima 12 konjskih sil in se more uporabiti tudi drugje. Poizkusi so se jako dobro obnesli.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zateu tudi v pretekli dobi ni bilo nobenega živahnega popraševanja po hmelju. Za prvovrstni hmelj so ponujali 500–6400 čehoslovških kron za 50 kg., za tuj hmelj pa po 4800–5000 K za 50 kg. Cene so padle za 200–300 K pri kilogramu.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 268 naših kron. Za 100 nemških mark je plačati 11% naših kron, za 100 avstrijskih kron 6, za 100 čehoslovških kron 299–302, za 100 laških lir 1050 jugoslovanskih kron. 1 franc. frank stane 19% naših kron. Vrednost našega denarja je poskočila za 40 točk in notira v Curihu 1,90.

Dopisi.

Sv. Miklavž pri Mariboru. Volitev župana se vrši prihodnji petek, 18. novembra popoldne. Dosedanji župan vrli našinec g. Florjančič ne sprejme več županskega mesta. Gospod Florjančič je bil eden najbolj delavnih županov mariborskega okraja.

St. Ilj v Slov. gor. Naše Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 20. novembra popoldne po večernicah v Slovenskem domu veselico z igro: „Stari in mladi“, petjem in godbo. Prijatelji, povabljeni.

St. Ilj pod Turjakom. V nedeljo, dne 20. t. m., po rani maši shod SKZ v gostilni Fr. Rozman. Poroča poslanec Pušenjak Pridite!

Grize pri Celju. Če grižki liberalci kaj zapišejo v svojih listih, se nihče ne zmeni za njihove klobasarije. Zato so primorani, da na svoje stroške pošljejo svojo duševno revščino našim pristašem. Ko pa „Straža“ ter „Gospodar“ delita grižkim liberalcem pošteno po predpisih, švigajo od hiše do hiše in poprašujejo po dotičnih izvodih naših listov. Ker pa nihče rad ne posojuje, zato priporočamo gospodom liberalcem, naj si raje naroče in plačajo naše liste. S tem bodo podprli dobro stvar.

Listnica uredništva.

Dekliški vrtec bo zopet prinesel „Gospodar“, kakor hitro mu bodo poslale naše vrle mladenke za vrtec dovolj gradiva. Vse one pa, ki so nam poslale dopise že za to številko, prosimo potrpljenja.

Lepo darilo za Miklavževo in za Rožič. „Klaverjev koledar 1. 1922.“ Ima poučno in zabavno vsebino, lepe afrikanske povestice in slike Stane samo 5 K, pri naročbi 12 izvodov damo enega povrh. Vsem prijateljem misijonov, kršč. družinam, Marijinim družbam in drugim društvom ga toplo priporočamo. — „M. s. s. onski koledarček za m. a. d. in o 1922.“ Letos prvič izšel. Poučna in zabavna vsebina, nalašč za otroke. Lepe zamorske povestice, mešane s slikami, bodo vzbudile v naših silih duha požrtvovalnosti, kakega svet danes tako malo pozna, in vnele ljubezen do sv. vere in za rešitev duš naših še poganskih bratov. Stariši, učitelji in vzgojitelji ne morete napraviti otrokom večjega veselja, kot če jim naročite ta lepi novi koledarček! En izvod stane samo 3 K, pri naročbi 6 izvodov skupaj eden povrh. Oba koledarja se dobijo pri družbi sv. Petra Klaverja, Ljubljana, M. klobučeva ulica 3.

Orlovski koledarček je dotiskan. V sled lepe vezave, primerne lepne oblike in izbrane vsebine naj ne bode člana orlovske organizacije, ki bi si ga ne preskrbel. Naroča se samo pri Orlovski podvezi v Ljubljani, Ljudski dom II.

Previdni ljudje iščejo vedno pri kupovanju najbolj zanesljiv in zmogljiv vrlec. Popolno zaupanje zasluži svetovno nana eksportna tvrdka H. Suttner, Ljubljana št. 992, od katere ure uživajo svetovni glas, ker vsaka Suttnerjeva ura, tudi najcenejša ima zanesljivi dober stroj. Ta tvrdka ima veliko zalogo verižic, prstanov, raznih predmetov iz zlata in srebra in drugih koristnih potrebščin.

Trgovski učenec

priden fant iz poštene hiše z dobro šolskooliko večš obojnega jezika se takoj sprejme v trgovino z železom in špecerijo Ivo Andraschitz Maribor. 777

LJUDSKA IZOBRAZBA

Pobrigajte se za izobraževalne tečaje!

Letošnja zima je prikašljala rano in obeta biti dolga ter ostra. V tej skoro gotovo dolgi zimi bo časa dovolj, da poskrbimo naši mladini za njen vsestranski napredek glede izobrazbe. Naši preizkušeni mladinojubi in vztrajni delavci na polju prave ljudske izobrazbe so se že temeljito posvetovali, kje, koliko in s kakim programom bodo prirejali izobraževalne tečaje za naša vrla dekleta, fante in odrasle. Dolžnost naših ljudskih mas je, da se tudi pridno, mnogoštevilno, z vso vnemo ter pazljivostjo udeležujejo teh tečajev. Vspored teh raznih tečajev bo tako pestro zanimiv, da bo lahko črpal iz njega naš slov. štajerski navadni človek veliko prepotrebne znanja v političnem, gospodarskem, organizatoričnem in sploh kulturnem oziru v živi besedi iz ust naših najboljših govornikov in strokovnjakov.

V teh povojnih časih smo že spravili našo mladež na predvojno duševno stopinjo mi krščansko misleči Slovenci potom že prirejenih izobraževalnih tečajev, katerih vsestransko izobraževalno moč jim mora priznati pač vsakdo, ki se jih je udeležil v teh letih obstanka naše nove države. Naša dolžnost pa je, da spravimo našega navadnega človeka ne samo na

stopinjo predvojne izobrazbe, ampak hočemo in moramo iti dalje, ker tudi naš priprosti narod bi naj bil duševni kvas naše mladostne Jugoslavije. Hočemo dalje z izobrazbo našega naroda, potem mu moramo kot inteligenci vsenčističa, tako ponuditi masam naroda nekaka kratkodobna ljudska vseučilišča — izobraževalne tečaje.

Ravno letošnja zima bodi čas poslušanja in izobrazbe na ljudskih vseučiliščih — izobraževalnih tečajih kateri naj bodo tudi tako polnoštevilno obiskani, kot n. pr. ljubljansko vseučilišče in univerza.

Nekaj izobraževalnih tečajev je že razpisanih in objavljenih, drugi še bodo in kjer jih še želijo, naj nam javijo, voditelji in predavatelji teh tečajev bodo vedno radovoljnimi sroem na razpolago ljudskemu vabilu in klicu. Ako bodo izobraževalni tečaji letošnjo zimo dobro uspeli, nam bodo obrodili za prihodnje volitve sad pravega političnega spoznanja, katerega posledica bo potem od sedanjega mnogo boljši gospodarski razvoj Slovenije in celotne države.

Porabite zimski čas za izobrazbo!

(Piše kmet iz zasneženega Pohorja.)

Svojčas, ko še ni bilo časopisov in bore malo knjig so porabili naši

predniki stari ter mladi zimske večerne ure za medsebojno izmenjavo misljenja, novic in pripovedk. Kako nekaj slovensko lepega in mikavega so bili sestanki na zimskih kmetijskih prejah. Staro ter mlado se je veselilo dolgih zimskih večerov, ki so jim nudili dovolj časa, da so se obiskovali, pripovedovali ter poslušali, kar so doživeli med letom. Veliko lepega in koristnega so bili za naše stare, sicer dolgočasni zimski večeri v dobi, ko ni bilo časopisov in je bila tudi knjiga redka prikazen.

Starejšim našim gospodarjem in gospodinjam pa bo še tudi v živem spominu, kako so jim v njihovi mlajši dobi, ko je obhajala že tudi tiskana knjiga svoj vhod v našo slovensko hišo po deželi, čitali v zimskih večerih iz podučnih ter povestnih knjig razne dobre babice in tetice.

Danes smo ravno v naši državi mi Slovenci tako srečni, da sta knjiga in časopis nekaj vsakdanjega za skoro vsako hišo in najrevnejše sloje.

Ravno sedaj v teh dolgih zimskih večerih sem vas spomnil kratko na že davno prošlost naših prednikov, ki so porabljali temničasti zimski čas v svoj telesni oddih, pa tudi v duševno izobrazbo, napredek in zabavo. Tudi danes nikakor ne smemo zaostati za našimi predniki. Dobra knjiga, dober

časopis morata biti tudi danes naši kmetijski hiši v zimskem času v zabavo in poduk.

V spomladi, poletju in jeseni se je trudilo staro in mlado našega kmetkega naroda s pohanjem za tolo, za duševno likanje je bilo malo časa. Kar smo zamudili v delavni letni dobi, to nadomestimo v zimskih večerih. Ni lepšega prizora, kot vidi slovensko družino pri skupni molitvi, skupnem delu in skupni izobrazbi.

Kot nekdanj, kakor sem omenil zgoraj, se zljira tudi danes v zimskem času staro, odraslo in mlado k skupnim večernim sestankom po hišah.

Mesto praznega govoričenja in trošenja opravičljivih in obrekljivih govoric, porabite rajši zimske ure skupnih sestankov za čitanje in medsebojno izmenjavo novic, ki ste jih zvedeli iz dobrega časopisja.

Kako malo in slabo n. pr. poznajo naši kmetijski gospodarji razmere v naši državi na zunan in na znotraj. Nekateri čitajo o tej naši novi državi, a ne razumejo vsega, naj mu razložijo ter pojasni nerazumljivo sosed, ki je bolj pristopen razumevanju naših novih — jugoslovanskih razmer.

Kar pišeta o dobrih in slabih razmerah v naši državi „Straža“ in „Gospodar“, to bi moralo romati od ušesa do ušesa, potem boste tudi raz-

Mladenci, dekleta! Na delo za naše liste!

umeli, kdo je kriv teh raznih nadlog v naši državi, o kateri smo sanjali, da se bo cedila po njej sama bratska ljubezen, enakopravnost in izobilje brez onih neznosnih razmer, čez katere smo tožili pod rajno Avstrijo.

Listi vladnih strank vam prikri- vajo istino in marsikdo se krivi radi sedanjih slabih časov nedolžne, one, ki mu edini kažejo na narodne golju- fe in na one, ki so edini že in še bodo odpomogli našemu kmetu.

Koliko gospodarskega poduka pri- naša našemu gospodarju vinogradni- ku, poljedelcu, živinorejcu in lesnemu producentu „Gospodar“. Tudi o teh gospodarskih navodilih, ki jih zajema te iz časopisov, treba temeljitega raz- govora, ker če človek samo enkrat čita, tudi hitro pozabi.

Bodite uverjeni, ako se hočemo o- tresti sedanjih neznosnih politično-gos- podarskih razmer, moramo temeljito poznati njihov izvor, da bomo znali ob času zopetnih volitev kreniti, ne kot zadnjič na slabostojno, ampak pravo- stojno stran.

Se večjega izobraževalnega pome- na kot za naše odrasle gospodarje, je zimski čas za našo mladino, ki bo go- tovo dočakala boljše dneve v naši no- vi državi kot mi — žalostni in na sla- bo plat preizkušeni preostanki rajne Avstrije.

Ti boljši časi mladostne Jugosla- vije pa bodo firjali od naše mladeži več politične, gospodarske in sploh kulturne naobrazbe kot smo je prines- li v našo novo samostojno domovino mi starejši veterani, ki smo pred iz- bruhom vojne komaj malo začeli pre- izkušati moč prave, dobre, krščanske organizacije.

Težavnega dela več ali manj pro- sti zimski čas bodi za našo že organi- zirano mladino vsakoletna doba orga- nizatorične ureditve ne samo na zu- naj potem skupnih zabav, iger, shod- dov, izletov ter prireditvev, ampak tu- di na zhotraj, da si organizira vsak posameznik svojo dušo z za poznejše življenje potrebnim vsestransko in na- vadnemu človeku potrebnim znanjem.

Viri kulturnega likanja mladih duš so isti, kot pri odraslih, samo s tem razločkom, da se jih Janezek lož- je nauči in jih bo tudi dalje časa znal in užival kot pa, ako si jih je potisnil v dušo že od dela in skrbi neokretni Janez.

Zimski čas vam bodi vsem, brez razlike na starost, čas telesnega od- počitka, a duševnega napredka v do- brem.

(Dalje prihodnjic.)

Ne zapuščajte rodne grude!

V zadnjih desetletjih so mladi lju- dje na deželi kaj radi zapuščali svoje domove ter se podajali v širni svet. Mladeniči, ki so služili v velikih me- stih kot vojaki, so polagoma pričeli pozabljati na svoje rojstne vasi in marsikateri od teh je ostal pri voja- kih, drugi pa so si v tovarnah iskali zaslužkov. Velikomesno življenje z vsemi težavami in nasladami jim je ugajalo bolj nego trda borba za vsak- danji kruh na domači grudi. Komaj so pogledali v svet, so pozabili na domačo vas, na roditelje, na brez- skrbne urice rane mladosti in na le-

poto domačih gozdov in trat. Odtujili so se plugu in brani, v mestih pa so rade volje delali v smrdečih delavni- ceh od zore do mraka. Isto je bilo z dekleti, Marsikatero dekle, ki je ne- koliko pogledalo v naša mesta, je za- pustilo dom, in se ni več vrnilo v svo- jo domačijo. V mestih so se potem pre- rivale kot natakarače, služkinje in de- lavke skozi življenje. Sicer je res, da je marsikatera ostala poštena, veliko pa je bilo tistih, ki so se telesno in duševno pogubile ter utonile v veliko- mestnih močvirjih...

Na žalost pa ta neprestani beg z dežele po vojni ni prenehal. Fantje so za časa svetovne vojne gledali ruske nižne, galiske poljane, italijanska me- sta, nemila usoda jih je vodila po daljnih krajih, skratka: priprosti kmeti mladeniči so spoznali svet. Kar jih je bilo razsodnih, so si želeli nazaj v svojo domačijo, drugi pa so se ji odtujili.

In kaj je rodilo to zapuščanje rod- ne grude? Prenapolnjena mesta. Koli- ko mladeničev in deklet pride v me- sta in vsi mislijo, da bodo prišli do zaslužka! Kako bridko se varajo! Do boljših služb navadno ne pridejo in predno se najde za te ljudi kak koti- ček, morajo od posredovalnice do po- sredovalnice, dokler se jim ne odkaže kaka slaba služba kje na Hrvaškem. Tam jih dobi kak čifutski izkoriščeval- lec v svoje umazane roke. O obljub- ljeni vrnitvi voznih stroškov neboje take pijavke navadno ničesar vedeti in tako postanejo naši fantje in dekle- ta žrtve ogabnih spekulantov, ki mis- lijo samo na izkoriščanje delavskih moči. Mladeniči se navadno prebolijo take krivice. V bedi se nahajajočim

dekletom pa preti v velikih mestih na- vadno — poguba.

Vse to, kar smo zgoraj opisali se godi na žalost dandanes v vedno več- ji meri. Mladina zapušča svoje domo- ve in se potaplja v vrtincih velikome- stnega življenja. Starši pa se doma brez pomoči trudijo v boju za vsak- danji kruh. Neštetokrat se zgodi, da se vrneta sin ali hčer, razočarana nad nevhvaležnostjo sveta, še le takrat v svojo domovino, ko sta zbolela na duši in telesu. Vihravi mladenič je silil v svet in se ni brigal za solze ro- diteljev; svojo glava deklica ni poslu- šala zlatih opominov matere, podala se je v mesto. Na stara leta se potem vračajo v svoje rodne vasi: izmučeni in izžeti delavci, onemogle služkinje. Srečni so tisti, ki se najdejo svoje do- move in sorodnike. Za marsikatero od teh pa morajo skrbeti naše občine.

Beg iz domovine v širni svet je pomembna žaloigra slovenskega kmet- skega ljudstva. Zato vam kličemo: ne zapuščajte rodne grude! Ostanite, mladeniči in dekleta, kjerkoli je to le mogoče, na deželi! Ne želite si veliko mestnega življenja! Orjite rodno gru- do, obdelujte veselih src vaše plodne njive in iščite utelo v resnicah sv. vere. Poklic kmetovalca spada sicer med najbolj težavne, a je eden med najlepšimi.

Beda in pomanjkanje v naših me- stih naj vas svarita pred begom z dežele. Oklepajte se svojih domačij in delujte v prosvetnih društvih za izo- brazbo našega naroda!

Zidan in prešan papir v rolicah dobiš najceneje v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

MEDIĆ, RAKOVČ & ZANKL

d. z o. z. Ljubljana.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. Brzjavni: Meraki, Ljubljana. Skladišče: Novi Sad. Telefon 64.

Gospodarska ul. **PODRUŽNICA MARIBOR.** Solška ulica.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barve za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za oble- ke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (gips), maste- nec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mi- zarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„**MERAKL**“ Lak za pode. — Emajlni lak. Linoleum lak za pode. — Bru- noline.

10-558

Ceniki se začasno ne razpošiljajo.

Plačam

boljše kakor povsod srebrni in zlati denar

Ilgerjev sin

urur v Mariboru, Go- sposka ul. 15. 1-3 755

Kupi se vsaka množina razmerna in belenega

čebelnega voska.

1-8 Ponudbe s vzorci na 758

Dolničar & Richter

tovarna voščenih izdelkov Ljubljana, Karlovska cesta 2.

Več posestev

28 orolov, 17 orolov in manjše kakor leži in stoji, se zaradi preselitve prodaja; vpraša se Go- stilna Platarč postaja Pesnica. 772

Denarja ni

draginja je velika, zaslužek pa majhen. Kdor hoče s malim tru- dom gotovo do 100 kron na dan zaslužiti, naj pošlje v pismu svoj natančen naslov in seznam za od- govor. 1-761

Josip Batič, Litija.

OBLEKO.

Priproste in finejš. Točno in so- lidno delo. Dobro blago. Ceneje kakor kjerkoli, samo pri: Alojziju Arbeiter v Mariboru Dravska ulica št. 15 (pri starem mostu). 7-10 581

Razpis. Razpisuje se služba občinskega tajnika v občini Okolica Konjice. Plača po dogovoru. Prošnje, s priče- vali opremljene, se naj vložijo do 15. decembra 1921 na naslov podpisanega župana. Prošnjiki, ki imajo še kake druge zmōž- nosti, imajo prednost. Občina Okolica Konjice: Anton Toman, župan. 1-2 770

Lepo pojestvo

v Drobtišču (Protigardorf), 56 orolov, med temi 22 orolov gorda, ostalo njive, travniki, sadonosniki itd. 40 glav živine in vse potrebne premičnine. Proda: Janez Probat, v Drobtišču (Protigardorf) p. Apače pri Radgoni. 1-2 767

Služba organista

in cerkvena se odda v Ribnici na Pohorju. 1. dec. ali 1. jan. Plača po dogovoru. Cerkevno pred- stojništvo. 775

Učenka se vzame v uk pri življaju Cankar- jevi ulici, št. 15. Maribor. 769

Vila, nova s kletjo in gospo- darskim poslopjem ter s enim orolom semlje, primerno za kakoga posojilnika, v malem mestu na Slov. Štajerskem, se radi gnetah razmer poseli pro- da. Naslov v upravnih urah lista. 1-2 766

Dober glasovir

se po ceni prodaja pri F. Augustin org. v Šmihelu nad Mozirjem. 774

Divjačino, peratino, maslo, kupuje vselej po dnevni cenah Viljem Abt, Maribor, Kej- zarjeva ulica 8. 1-4 754

Mlin se išče v najem s nekaj zemljiščem. Naslov v upravi lista. 1-3 761

Kot lovec želi vstopiti v službo na Hrvatskem ali v Slavoniji na kako graščino ali veleposesstvo mlad mož, 28 let star, čeden s enim otrokom. Ponudbe je nasloviti na: „J. V.“, pošto lešče, Sv. Lenart v Slov. goricah, Štajersko. 2-3 758

Kolarskega pomočnika na fino delo sprejemem. Imam več različnih vozov na prodaj, iste izdelujem po naročilu. Izdelovalnica raznih vozov. M. Ložar Dragomelj p. Domžale. 1-4 778

Proda se vinograd salo- nosnik, njiva, in zidana hiša in gospodarsko po- slopje, v Čermiljskem pošta Sv. Rupert Slov. gor. 90.000 K. Naslov se izve v upravnih urah Slov. Gospodarja. 1-2 784

Kupim romane,

„Črni Jari“ in „Živa pokopana“ Čena po dogovoru. Ponudbe je poslati na naslov: Simon Volarič, Loka pri Zidanem mostu. 1-2 771

ZELJA

v glavah

kupi vsako množino

J. Sirk, Maribor, Glavni trg. 704

Suhe gobe

inržene rožičke kupuje trgovina s semeni

SEVER & KOMP. Ljubljana, 8-10 579

ANDROPOGON

najboljše sredstvo proti ispadanju las in brade razpošilja Baloh & Rosina, Maribor, steklenica 80 Kron. Poština se zaračuna posebej.

Slovenska eskomptna banka v Ljubljani.

Otvoritev podružnice v Slovenjgradcu.

Upravni svet Slovenske eskomptne banke v Lju- bljani naznanja, da otvori

15. novembra 1921

svojo podružnico v Slovenjgradcu, na Glavnem trgu, v hiši Kopač (Reitter-ja nasl.).

Podružnica se bode bavila v vsemi v bančno stroko spada- jočimi posli.

Upravni svet.

Če greš v Maribor

si dobro
zapomni
to-le
številko

16

Glavni
trg,
kajti pri
tvrdki

FRANC MASTEK

kupiš res najceneje, najboljše, sukno, platno, hlače, vino, svilene robe, baržun, pliš, plete, odeje, koče, perilo, pletenine, i. t. d. 1-700

Klobuke

zimsko perilo 3-5 745

čevlje, dokolenice (gamaše),
dežnike, dežne plašče,
copate, nogavice, torbice

za trg, potov. košare in razno galanterijsko
blago kupite najbolje in po zmerni ceni pri

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

Salubra

1 škatola K 36—

Najboljša hrana za dojenčke!

Zelo olajkuje sredstvo za
bolne na želodcu, rekonva-
lescente in osobito za pre-
malo hranjene ter v obče
siabe osebe vsake starosti.

DOBI SE POVŠOD.

Tovarna kemijskih predmetov hrane

„SALUBRA“ D. D. ZAGREB

Boškovičeva ul. 23, telefon 7-91.

Tvornica: NOVA GRADIŠKA

Zaloga pohištva

Karol Preis

Maribor, Gosposka ulica 20

(prej trg. hiša Pirchan.)

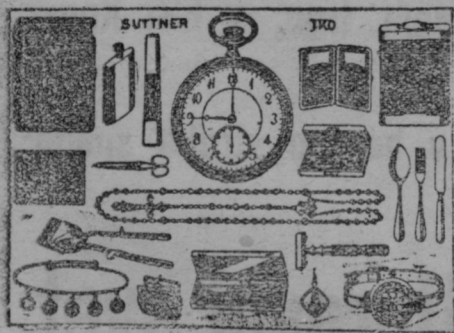
Spalnice, jedilnice, gospodske sobe,
klubgarniture, pohištvo iz mehkega
lesa, kuhinjsko pohištvo, železno
pohištvo, vložki, modroce, stolice,
posteljno perje, preproge, podobe,
zrcala, gradl za modroce, platno,
blago za pohištvo, linoleum i. t. d.,
po izvanredno znižanih cenah.

Svoboden ogled, vsakdanja vanjska razpošiljatev.
Ceniki brezplačno. 588

Našli bode

za lastno uporabo in DARILA,
predmete v zlatu, srebru, nakitu,
ure, verižice, prstane, uhane, narokvice in krstne spo-
minske obeske od raznih potrebščin.

kaj iščete

pri znani firmi
SUTTNER po najniž-
jih dnevni cenah v
najlepšem modernem
izdelku. Zlice, nože
vilice in škarje, žepne
nože, doze za cigarete
in tobak, stroje za bri-
ti, vžigalnike i. t. d.
vsebuje sijajni katalog
s slikami od

Tvorniške tvrdke H. SUTTNER, Ljubljana št. 992.

Trgovci in obrtniki, inserirajte v listu!

ZAHVALA.

Gospodu Jezusu je dopadlo, da je dne 29. oktobra na plačilo poklical iz
svojega vinograda prepridnega delavca nad 85 letnega starčka nad vse ljublje-
nega strica, milostljivega gospoda

FRANCA OGRADI

biserbonašnika, Inful. opata, kn. šk. konzist.- in duhovn. svetovaleca, dekana in mestnega
župnika, častnega občana Celjskega, odbornika Južno štaj. hranilnice i. t. d.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja izrekamo tem potom prisrčno za-
hvalo vsem prijateljem in znanecem, ki so spremili nepozabnega pokojnika k nje-
govemu še vedno prezgodnjemu grobu. Prav posebna zahvala milostljivemu stol.
proštu Martinu Matek, rojaku za ganljiv in tolažljiv nagrobni govor, za daritev
sv. maše in za vodstvo sprevoda; nadalje mil. gg. proštu M. Jurkoviču, naddia-
konu Fr. Hrasteljnu, kanonikom Francu Moravec, Maksu Vraber, Ivanu Bohanec,
in vsem preč. dekanom, misijonarjem, oo. kapucinom, župnikom in vsem drugim
duhovnikom za častno spremstvo. Iskreno se zahvaljujemo blag. gg. okrajnemu
glavarju Žužeku in predsedniku okrož. sodišča Kotniku in vsem gg. predstojnikom
raznih uradov, g. voj. poveljniku, ravnateljstvu gimnazije, vsem šolskim vodstvom,
pevcem za žalostinki, Orlom, raznim društvom in vsem vernikom od blizu in da-
leč, ki so molili za preblagega rajnega gospoda. — Vsem plačaj Bog tisočkrat!
Pokojnika priporočamo vsem v pobožno molitev! — Pravičnemu večni spomin!

CELJE, dne 6. novembra 1921.

627

Žalujoči.

Najceneje kupiš in
:: najbolje ::

v Cirilovi tiskarni v Mariboru

papir, kancelijski fini in konceptni,
pisemski, svileni (židani), prešani
(krep), mapice, kasete, ovojni
papir, vse najrazličnejše pisar-
niške potrebščine kakor: črnilo,
peresa, svinčnike, radirke, rav-
nila. Molitvenike, rožne vence,
svetinjice, trgovske knjige; šol-
ske potrebščine, razglednice.

Solidno.

Točno.

Velika zaloga
vsakovrstnih **UR**
in verižic, prstanov, uhanov, ter
jedilnega orodja itd. 7-5

Vsa v to stroko spadajoča popravila izvršujem
točno in po ceni

urar, Maribor, Jurčičevaul. 8.
Lovro Stojec, (Edmund Schmidgasse) 314

LEPOTA

kože, obraza vratu, rok, tako kakor tudi lepa rast las se morejo
samo skozi razumno nego lepote doseči. Tisočera priznanja so
dospela od vseh dežel sveta za lekarnarja Fellerja:

„ELSA“ lilično mlečno milo najboljše blago, najfinejše
«milo lepote»; 4 kosi z zamotom in poštnino 98 K.

„ELSA“ obrazna pomada odstrani

vsako nečistost kože, solnne pege,
zajedance, nabore i. t. d., naredi kožo
mehko rožnato-belo in čisto; 2 porce-
lanasta lončka z zamotom in poštnino
K 52.—

„ELSA“ Tanochina pomada za

rast las krepi kožo glave, preprečuje
izpadanje, lomljenje in cepanje las, zaprečuje prhut, prerano o-
sivelost i. t. d., 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštn. K 52.

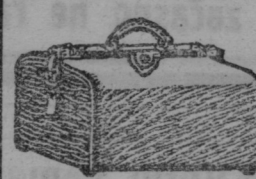
Prodajalci ako naročijo najmanj 12 kosov od enega
predmeta dobijo popust v naravi.

Razno: Lilično mleko 15 K.; Brkomaz 8 Kr.; najfinejši Hega
puder dr. Klugera v velikih originalnih škatuljah
30 K.; najfinejši Hega zobni prašek v patent škatljah 30 K.; pu-
der za gospe v vrečkah 5 K.; zobni prašek v škatljah 7 K.; v
vrečkah 5 K.; Sachet dišava za perilo 8 K.; Schampon za lase
5 K.; rumenilo 12 listkov 24 K.; najfinejši parfem po 40 in 50 K.;
Močna voda za lase 58 K. Za razne predmete se zamot in po-
štnina posebej računa.

EVGEN V. FELLER, lekarnar, Stubiča donja, Elsa trg 34f
Hrovaško. 2-20 741b

CENIK

z več tisoč slikami konfekcij, čevljev,
klobukov, perila, preprog, parfumerije,
torbarskega, nožarskega, galanterij-
skega in kratkega blaga je ravnokar
izšel. — Pišite še danes ponj, pošlje
se vsakemu zastoj. — Izbera ogromna, cene čudovito nizke.

Velotrgovina in razpošiljalnica R. STERMECKI, Celje

št. 300, Slovenija. 3-6 739

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica v Mariboru.

Začasno: Koroška cesta 1/1. — Telefon 311. — Brzjavni: Gospobanka.

Centrala: Ljubljana. Podružnice: Djakovo, Sarajevo, Sombor,
Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Interesna skupnost z Sveopčo Znanstveno banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v
Karlovcu in Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno z afilijacijami čez K 50.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja
tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje
vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

5-581